ସକାଳ
THE SAKALA
ସିନ୍ଦୂରା
ରବିବାର
ଜୁଲାଇ ୧୨-୧୮, ୨୦୨୬
www.sakalaepaper.com

ସଂପ୍ରତି ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ ଉପକରଣ ମଣିଷର ଅତ୍ୟାଧୁନିକ ଜୀବନଶୈଳୀର ଏକ ଅବିଚ୍ଛେଦ୍ୟ ଅଂଶ ପାଲଟି ଯାଇଛି । ତେବେ ବ୍ୟବହୃତ ଓ ଅଦରକାରୀ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ ସାମଗ୍ରୀ ଯୋଗୁଁ ଅଧିକ ଇ-ଆବର୍ଜନା ସୃଷ୍ଟି ହେଉଛି । ଏହାର କୁପ୍ରଭାବ ପରିବେଶ ଓ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଉପରେ ପଡୁଛି । କମ୍ପ୍ୟୁଟର୍, ମୋବାଇଲ୍, ଲାପଟପ୍, ଟେଲିଭିଜନ୍ ଓ ଅନ୍ୟ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ସ ଉପକରଣ ଫୋପାଡ଼ିବା କିମ୍ବା ପୋଡ଼ିବା ଦ୍ୱାରା ମାଟି, ଜଳ ଓ ବାୟୁ ପ୍ରଦୂଷିତ ହୋଇଥାଏ । ଠିକ୍ ଭାବରେ ଏହାର ପୁନଃଚକ୍ରଣ କରାନଗଲେ ପରିବେଶ ପାଇଁ ଅତ୍ୟନ୍ତ କ୍ଷତିକାରକ । ଦିନକୁ ଦିନ ସାରା ବିଶ୍ୱରେ ଇ-ଆବର୍ଜନା ବୃଦ୍ଧି ପାଇବା ଚିନ୍ତାର କାରଣ ପାଲଟିଛି । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ପରିବେଶ ଓ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଉପରେ ଇ-ଆର୍ବଜନାର କୁପ୍ରଭାବ, ଇ-ଆବର୍ଜନା ପରିଚାଳନା, ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଆଦିକୁ ନେଇ ଏଥର 'ସିନ୍ଦୂରା'ର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଉପସ୍ଥାପନା ।

ପ୍ରସ୍ତୁତି : 'ସକାଳ' ବ୍ୟୁରୋ

ଇ-ଆବର୍ଜନା ହେଉଛି ଯେକୌଣସି ବୈଦ୍ୟୁତିକ କିମ୍ବା ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ ଉପକରଣ ଯାହାକୁ ପରିତ୍ୟାଗ କରାଯାଇଥାଏ, ତାହା ନଷ୍ଟ, ଭଙ୍ଗା କିମ୍ବା ପୁରୁଣା ହୋଇପାରେ । ଇ-ଆବର୍ଜନା ଭାବରେ ପରିଗଣିତ ସାଧାରଣ ଜିନିଷଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ମୋବାଇଲ୍, ସ୍ମାର୍ଟଫୋନ୍, କମ୍ପ୍ୟୁଟର, ଲାପଟପ୍, ଟେଲିଭିଜନ, ରେଫ୍ରିଜରେଟର, ମାଇକ୍ରୋୱେଭ୍, ବୈଦ୍ୟୁତିକ ଟୁଥବ୍ରସ୍, ଏଲ୍ଇଡି ବଲ୍ବ, କେବୁଲ୍, ପାୱାର ଟୁଲ୍ସ, ୱାଶିଂ ମେସିନ୍ ଏବଂ ଚିକିତ୍ସା ଉପକରଣ ଇତ୍ୟାଦି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ଇ-ଆବର୍ଜନା କ'ଣ? ଇ-ଆବର୍ଜନାର କୁପ୍ରଭାବ, ପୁନଃଚକ୍ରଣ, ପରିଚାଳନା ଓ ନିୟନ୍ତ୍ରଣକୁ ନେଇ ପ୍ରସ୍ତୁତ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପ୍ରତିବେଦନ ।

ଡକ୍ଟର ସୁନ୍ଦର ନାରାୟଣ ପାତ୍ର

ଇ-ଆବର୍ଜନା

ପୁନଃଚକ୍ରଣ

୨୦୨୨ ମସିହାରେ ବିଶ୍ୱସ୍ତରରେ ଉତ୍ପାଦିତ ଇ-ବର୍ଜ୍ୟର ଏକ ଚତୁର୍ଥାଂଶରୁ କମ୍ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଭାବରେ ପୁନଃଚକ୍ରଣ କରାଯାଇଥିବା ଜଣାପଡିଛି । ତଥାପି, ଇ-ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ପୁନଃଚକ୍ରଣ କରାଯାଇପାରିଲେ ପୁନଃବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ଏହାର ଉପକାରିତା ଅନେକ ରହିଛି । ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ସ କେବଳ ବିଷାକ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟ ନୁହେଁ, ଏଗୁଡ଼ିକ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଜନକ ଭାବରେ ମୂଲ୍ୟବାନ ମଧ୍ୟ । ଇ-ଆବର୍ଜନାର ଧାତୁ ସାମଗ୍ରୀରେ ସାଧାରଣତଃ ପ୍ରାୟ ୨୦% ତମ୍ବା, ୮% ଲୁହା, ୪% ଟିନ୍, ୨% ନିକେଲ ଏବଂ ଅଳ୍ପ ପରିମାଣରେ ଜିଙ୍କ, ରୁପା, ସୁନା ଏବଂ ପାଲାଡିୟମ୍ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ଇ-ଆବର୍ଜନାରେ ସୁନାର ପରିମାଣ ହାରାହାରି ପ୍ରତି ଟନ୍ ପ୍ରାୟ ୨୫୦ ଗ୍ରାମ, ଯାହା ପ୍ରାକୃତିକ ଭାବରେ ଖଣିଜ ସୁନା ଖଣିରେ ଆପଣ ଯାହା ପାଇବେ (ସାଧାରଣତଃ ପ୍ରତି ଟନ୍ ୧ ରୁ ୫ ଗ୍ରାମ) ତାହାଠାରୁ ଯଥେଷ୍ଟ ଅଧିକ । ଟାଣ୍ଟାଲମ୍, ଜର୍ମାନିୟମ୍ ଏବଂ ସେଲେନିୟମ୍ ଭଳି ବିରଳ ଏବଂ ମୂଲ୍ୟବାନ ଉପାଦାନ ମଧ୍ୟ କମ୍ ପରିମାଣରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥାଏ । ଉପଯୁକ୍ତ ପୁନଃଚକ୍ରଣ ମାଧ୍ୟମରେ ଏହି ସାମଗ୍ରୀଗୁଡ଼ିକକୁ ପୁନରୁଦ୍ଧାର କରିବା ଦ୍ୱାରା ଏଗୁଡ଼ିକର ନୂତନ ସମ୍ପଦ ଉତ୍ତୋଳନ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ହ୍ରାସ ପାଏ, ଯାହା ଜଙ୍ଗଲ ଅବକ୍ଷୟ, ଜଳ ପ୍ରଦୂଷଣ ଏବଂ ବିପୁଳ ଶକ୍ତି ବ୍ୟବହାର ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଏକ ପରିବେଶଗତ ବିନାଶକାରୀ ପ୍ରକ୍ରିୟା ।

ବିପଜ୍ଜନକ ଇ-ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ

ପ୍ରତିବର୍ଷ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ ଉପକରଣ ସାମଗ୍ରୀ ଭାଙ୍ଗିବା କିମ୍ବା ପୁରୁଣା ହୋଇଯିବା ହେତୁ ପରିତ୍ୟାଗ କରାଯାଏ । ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ସରେ ବିଷାକ୍ତ ସାମଗ୍ରୀର ଏକ ମିଶ୍ରଣ ଥାଏ ଯାହା ଏକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଉପକରଣ ଭିତରେ ସିଲ୍ ହେବା ସମୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସୁରକ୍ଷିତ ଏବଂ ନିରାପଦ ଥାଏ, କିନ୍ତୁ ସେହି ଉପକରଣଟି ନଷ୍ଟ ହୋଇଗଲେ, ଫାଟିଗଲେ, ପୋଡ଼ିଗଲେ କିମ୍ବା ଲ୍ୟାଣ୍ଡଫିଲ୍‌ରେ ପକାଗଲେ ବିପଜ୍ଜନକ ହୋଇଯାଏ । କେବଳ ୨୨.୩ % ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଭାବରେ ସଂଗୃହୀତ ଏବଂ ପୁନଃଚକ୍ରିତ ଭାବରେ କରାଯାଉଥିବା ଜଣାଯାଏ । ଯେତେବେଳେ ଇ-ଆବର୍ଜନାକୁ ବେପରୁଆ କିମ୍ବା ଅଣ-ବୈଜ୍ଞାନିକ ଉପାୟରେ ପୁନଃଚକ୍ରଣ କରାଯାଏ, ଏହା ପରିବେଶକୁ ପ୍ରାୟ ଏକ ହଜାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଭିନ୍ନ ରାସାୟନିକ ପଦାର୍ଥ ଛାଡ଼ିପାରେ, ଯେଉଁଥିରେ ସୀସା, ଡାଇଅକ୍ସିନ୍, ପାରଦ, କ୍ୟାଡମିୟମ୍, ଆର୍ସେନିକ୍, କ୍ରୋମିୟମ୍ ଏବଂ ନିକେଲ୍ ଭଳି ଉପାଦାନ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଅଟେ । ଇ-ଆବର୍ଜନା ପରିତ୍ୟାଗ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅନେକ ଅସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୁଏ; ଯେପରିକି ସ୍କାଭେଞ୍ଜିଂ ବା ସଫା କରିବା, ଭୂମିରେ କିମ୍ବା ଜଳାଶୟରେ ଡମ୍ପିଂ ବା ଠୁଳ କରିବା, ଲ୍ୟାଣ୍ଡଫିଲ୍‌ରେ ଭର୍ତ୍ତି କରିବା, ଖୋଲା ଜାଳିବା, ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ ଉପାଦାନକୁ ଛିଣ୍ଡାଇ ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ କରିଦେବା, କୌଣସି ରାସାୟନିକ ପଦାର୍ଥରେ ଭିଜାଇ ନଷ୍ଟ କରିବା ଇତ୍ୟାଦି । ଏଗୁଡ଼ିକ ଖୋଲା ଜାଳିବା ଦ୍ୱାରା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ବିଷାକ୍ତ ଧୂଆଁ ସବୁଠାରୁ ବିପଜ୍ଜନକ ଅଟେ । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକଳାପଗୁଡ଼ିକକୁ ପରିବେଶ ଏବଂ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପାଇଁ ବିପଦପୂର୍ଣ୍ଣ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଏ, କାରଣ ତଦ୍ୱାରା ବିଷାକ୍ତ ପ୍ରଦୂଷକ ନିର୍ଗତ ହୁଏ, ଚତୁଃପାର୍ଶ୍ୱର ବାୟୁ ମୃତ୍ତିକା ଏବଂ ପାଣି ଦୂଷିତ ହୁଏ । ଏହି ବିଷାକ୍ତ ପ୍ରଦୂଷକ ବିସ୍ତାରିତ ହୋଇ ପାର୍ଶ୍ୱବର୍ତ୍ତୀ ଅଞ୍ଚଳ ପାଇଁ ବିପଜ୍ଜନକ ପରିସ୍ଥିତି ସୃଷ୍ଟି

ଉପଯୁକ୍ତ ପରିଚାଳନା

ଆମେ ଏପରି ଏକ ବିଶ୍ୱରେ ରହୁଛୁ ଯେଉଁଠି ଅନେକ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ ଉପକରଣ ଉପରେ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ନିର୍ଭରଶୀଳ ହୋଇ ପଡୁ । ପ୍ରତି କିଛି ମାସରେ ଗୋଟିଏ ନୂତନ ସ୍ମାର୍ଟଫୋନ୍ ଲଞ୍ଚ ହୁଏ, ଏକ ସୁନ୍ଦର ଟିଭି ବଜାରକୁ ଆସେ କିମ୍ବା ଆମର ଲାପଟପ୍ 'ଧୀର' ଅନୁଭବ କରିବାକୁ ଲାଗେ ସ୍ୱାଭାବିକ ଭାବରେ, ଆମେ ଅପଗ୍ରେଡ୍ କରୁ । କିନ୍ତୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅପଗ୍ରେଡ୍ ଇ-ଆବର୍ଜନା ପଛରେ ଛାଡ଼ିଯାଏ ପୁରୁଣା ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ସ ଉପକରଣ ଯାହାକୁ ଆମେ ଆଉ ବ୍ୟବହାର କରୁନାହୁଁ । ଏହି ପରିତ୍ୟକ୍ତ ଡିଭାଇସ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ଆମେ ଉପଯୁକ୍ତ ପରିଚାଳନା କରିପାରିବା ଅପେକ୍ଷା ଦ୍ରୁତ ଗତିରେ ଜମା ବା ଠୁଳ ହେବାରେ ଲାଗେ । ଆସନ୍ତୁ ଆମେ ସମୟ ସମୟରେ ଉନ୍ନତ ଉପକରଣ କିଣିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଯଥାସମ୍ଭବ ଦୀର୍ଘ ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପୁରୁଣା ଡିଭାଇସ୍‌ଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟବହାର ଜାରି ରଖିବା । ଏକ ନୂତନ ଉପକରଣ କିଣିବା ପରେ ପୁରୁଣା ଉପକରଣ ଅପଚୟ ହୋଇଯାଏ, କାରଣ ଏପରି ଉପକରଣର ପୁନଃବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ ବହୁତ କମ ।

ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପାଇଁ କ୍ଷତିକାରକ

ଅନୌପଚାରିକ କିମ୍ବା ଅବୈଜ୍ଞାନିକ ଇ-ଆବର୍ଜନା ପୁନଃଚକ୍ରଣ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ଅନେକ ପ୍ରତିକୂଳ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପ୍ରଭାବ ପଡ଼ିପାରେ । ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ଇ-ଆବର୍ଜନା ସଂସ୍ପର୍ଶର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପରିଣାମ ବ୍ୟାପକ ଏବଂ ପ୍ରାୟ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଙ୍ଗ ପ୍ରଣାଳୀକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରେ । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ସୀସା, କ୍ୟାଡମିୟମ୍ ଏବଂ ଆର୍ସେନିକ୍ ବୃକକ୍‌କୁ କ୍ଷତି ପହଞ୍ଚାଏ । ସୀସା ମଧ୍ୟ ଲୋହିତ ରକ୍ତ କୋଷର ଉତ୍ପାଦନ ଏବଂ ବଞ୍ଚିବାରେ ବାଧା ସୃଷ୍ଟି କରେ, ଯାହା ରକ୍ତହୀନତା ସୃଷ୍ଟି କରେ । ପାରଦ, ଆଲୁମିନିୟମ୍, ଆର୍ସେନିକ୍ ଏବଂ ସୀସା ସ୍ନାୟୁ କୋଷ ଯୋଗାଯୋଗ କରିବାର ଉପାୟକୁ ବାଧାପ୍ରାପ୍ତ କରେ, ମସ୍ତିଷ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ବାଧା ଦିଏ । ଆର୍ସେନିକ୍, କ୍ୟାଡମିୟମ୍, କ୍ରୋମିୟମ୍ ଏବଂ ନିକେଲ ଫୁସ୍‌ଫୁସ୍, ଚର୍ମ ଏବଂ ମୂତ୍ରାଶୟ କର୍କଟ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଜଣାଶୁଣା କର୍କଟ ରୋଗ । ହୃଦରୋଗ କ୍ଷତି ଆଉ ଏକ ପ୍ରମୁଖ ଚିନ୍ତାର ବିଷୟ । ଇ-ଆବର୍ଜନା ରାସାୟନିକ ଦ୍ରବ୍ୟ ରକ୍ତବାହୀ କାନ୍ଥକୁ କ୍ଷତି ପହଞ୍ଚାଏ, ପ୍ରଦାହକୁ ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ କରେ, ପ୍ଲାକ୍ ଗଠନକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରେ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ରକ୍ତଚାପରେ ଅବଦାନ ରଖେ । ଶ୍ୱାସକ୍ରିୟା ପ୍ରଭାବରେ ଫୁସ୍‌ଫୁସ୍ କାର୍ଯ୍ୟ ହ୍ରାସ, ଆଜ୍‌ମା ବିପଦ ବୃଦ୍ଧି, କ୍ରୋମିୟମ୍ ଏବଂ ମାଙ୍ଗାନିଜ୍‌ର ଉଚ୍ଚରକ୍ତସ୍ତର ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଲଗାତାର କାଶ ଏବଂ ଘୁଘୁ ଶବ୍ଦ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ଶିଶୁ ଏବଂ ଗର୍ଭବତୀ ମହିଳାମାନେ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ବିପଦର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୁଅନ୍ତି । ଇ-ବର୍ଜ୍ୟ ରାସାୟନିକ ପଦାର୍ଥ ଥାଇରଏଡ୍ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ବିପର୍ଯ୍ୟସ୍ତ କରିଥାଏ ଏବଂ ଯୌନ ହରମୋନ୍‌ରେ ବାଧା ସୃଷ୍ଟି କରିଥାଏ, ଯାହା ପୁରୁଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଶୁକ୍ରାଣୁ ସଂଖ୍ୟା ହ୍ରାସ କରିଥାଏ ଏବଂ ଉଭୟ ଲିଙ୍ଗରେ ବ୍ୟାପକ ଅନ୍ତଃସ୍ରାବୀ ସମସ୍ୟା ସୃଷ୍ଟି କରିଥାଏ ।

ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ଶ୍ରମ ସଂଗଠନ (ILO) ଏବଂ ବିଶ୍ୱ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସଂଗଠନ (WHO) ଆକଳନ କରିଛନ୍ତି ଯେ, ବିଶ୍ୱସ୍ତରରେ ଅନୌପଚାରିକ ପୁନଃଚକ୍ରଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ କାମ କରୁଥିବା ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ମହିଳା ଏବଂ ଶିଶୁ ଶ୍ରମିକ ବିପଦପୂର୍ଣ୍ଣ ଇ-ବର୍ଜ୍ୟ ସଂସ୍ପର୍ଶରେ ଆସିପାରନ୍ତି । ପିଲାମାନେ ପ୍ରାୟତଃ ଅଳିଆ ଉଠାଇବା, ଆବର୍ଜନା ସଫା କରିବା, ପରିତ୍ୟକ୍ତ ଇ-ବର୍ଜ୍ୟକୁ ପୋଡ଼ିବା ଏବଂ ଜିନିଷଗୁଡ଼ିକୁ ଉପାଦାନ ଅଂଶରେ ହାତରେ ଭାଙ୍ଗିବାରେ ଜଡ଼ିତ ଥାଆନ୍ତି । ୨୦୨୦ ମସିହାରେ, ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ଶ୍ରମ ସଂଗଠନ (ILO) ଆକଳନ କରିଥିଲା ଯେ, ବିଶ୍ୱସ୍ତରରେ ପ୍ରାୟ ୧୬.୫ ନିୟୁତ ନାବାଳକ ଶିଶୁ ଶିଳ୍ପ କ୍ଷେତ୍ରରେ କାମ କରୁଥିଲେ, ଯାହା ମଧ୍ୟରୁ ଅଳିଆ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ ହେଉଛି ଏକ ଉପକ୍ଷେତ୍ର ।

ସଚେତନତା

ଇ-ଆବର୍ଜନା ପରିଚାଳନା ସାଧାରଣ ଆବର୍ଜନାଠାରୁ ପୃଥକୀକରଣ ସହିତ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ । ଭଙ୍ଗା ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ସ ସାମଗ୍ରୀ ଡଷ୍ଟବିନରେ ଫିଙ୍ଗି ଦିଅନ୍ତୁ ନାହିଁ । ପୁରୁଣା ଚାର୍ଜର, ଫୋନ୍ କିମ୍ବା ବଲ୍ବ ପାଇଁ ଘରେ ଏକ ଉତ୍ସର୍ଗୀକୃତ ବାକ୍ସ କିମ୍ବା ବ୍ୟାଗ୍ ରଖନ୍ତୁ । ପଞ୍ଜିକୃତ ଇ-ଆବର୍ଜନା ସଂଗ୍ରହ ପଏଣ୍ଟ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ଅଧିକାଂଶ ସହରରେ ଏବେ ସେଗୁଡ଼ିକ ଉପଲବ୍ଧ ଅଛି । ଫୋପାଡ଼ିବା ପୂର୍ବରୁ ଉତ୍ପାଦ ମରାମତି କରାଯାଇପାରିବ କି ନାହିଁ ଯାଞ୍ଚ କରନ୍ତୁ । ଅନେକ ସଂଗଠନ ଅବହେଳିତ ଛାତ୍ରଙ୍କ ପାଇଁ ପୁରୁଣା କମ୍ପ୍ୟୁଟରଗୁଡ଼ିକୁ ପୁନଃନିର୍ମାଣ କରନ୍ତି । ଅନେକ ସ୍ଥାନୀୟ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଏବଂ ଆବାସିକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଏବେ ତ୍ରୈମାସିକ ଇ-ଆବର୍ଜନା ଅଭିଯାନ ଆୟୋଜନ କରନ୍ତି । ଏପରି ପଦକ୍ଷେପରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିବା ଦ୍ୱାରା ଏକ ବଡ଼ ଦାୟିତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ନିଷ୍କାସନ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ ।

ଇ-ଆବର୍ଜନାରୁ ଗ୍ରହକୁ ରକ୍ଷା କରିବା ଆମର ନୈତିକ ଦାୟିତ୍ୱ । ସର୍ବଦା ପ୍ରମାଣିତ ପୁନଃଚକ୍ରଣକାରୀ ବାଛନ୍ତୁ । ଇ-ଆବର୍ଜନା କେବଳ ପରିତ୍ୟକ୍ତ ଉପକରଣ ନୁହେଁ, ଏହା ଆମେ ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟାକୁ କିପରି ବ୍ୟବହାର କରୁ, ଅପଗ୍ରେଡ୍ କରୁ ଏବଂ ନିଷ୍କାସନ କରୁ ତାହାର ପ୍ରତିଫଳନ । ଆସନ୍ତୁ ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ଯେ ଆମର ନବସୃଜନ ପ୍ରତି ପ୍ରେମ ଏକମାତ୍ର ଜୀବନ୍ତ ଗ୍ରହ 'ପୃଥିବୀ'ର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକୁ କ୍ଷତି ପହଞ୍ଚାଇବାରୁ ବଞ୍ଚିତ ରଖିବା । ■

ସଭାପତି, ଓଡ଼ିଶା ପରିବେଶ ସମିତି,
ମୋ: ୯୭୭୭୮୦୦୪୦୮

ପୁରୁଣା ଲାପ୍‌ଟପ୍‌ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଅଚଳ ମୋବାଇଲ୍ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଇ-ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ବା ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ସ ଆର୍ବଜନା ବର୍ତ୍ତମାନ ବଡ଼ ସମସ୍ୟା ହୋଇ ଉଭା ହୋଇଛି । କେବଳ ପରିବେଶ ନୁହେଁ, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପାଇଁ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଏହା ବିପଦପୂର୍ଣ୍ଣ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସାରା ବିଶ୍ୱରେ ଦ୍ରୁତଗତିରେ ଇ-ଆବର୍ଜନା ବୃଦ୍ଧି ପାଇବାରେ ଲାଗିଛି । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ଭାରତରେ ଇ-ଆବର୍ଜନାର ସ୍ଥିତିକୁ ନେଇ ପ୍ରସ୍ତୁତ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଉପସ୍ଥାପନା ।

ଭାରତରେ ବଢ଼ୁଛି ଇ-ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ

ଇ-ଆବର୍ଜନା ବୃଦ୍ଧି : ଇ-ଆବର୍ଜନା ହେଉଛି ବିଶ୍ୱର ସବୁଠାରୁ ଦ୍ରୁତ ଗତିରେ ବଢ଼ୁଥିବା କଠିନ ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ମଧ୍ୟରୁ ଅନ୍ୟତମ । ଏକ ଆକଳନ ଅନୁସାରେ, ସାରା ବିଶ୍ୱରେ ୨୦୨୨ ମସିହାରେ ୬୨ ନିୟୁତ ଟନ୍ ଇ-ଆବର୍ଜନା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା । ୨୦୩୦ ମସିହା ସୁଦ୍ଧା ଏହି ସଂଖ୍ୟା ୮୨ ନିୟୁତ ଟନ୍‌ରେ ପହଞ୍ଚିବା ଅନୁମାନ କରାଯାଉଛି । ସଂପ୍ରତି ସାରା ଭାରତରେ ଇ-ଆବର୍ଜନା ବଢ଼ିବାରେ ଲାଗିଛି । ଇ-ଆର୍ବଜନା ସୃଷ୍ଟିରେ ଚୀନ ଓ ଆମେରିକା ପରେ ବିଶ୍ୱର ତୃତୀୟ ସ୍ଥାନରେ ଭାରତ ରହିଛି । ଦିନକୁ ଦିନ ଆମ ଦେଶରେ ଡିଜିଟାଲ୍ ଉପକରଣ ବୃଦ୍ଧି ପାଉଥିବାରୁ ଇ-ଆବର୍ଜନାର ପରିମାଣ ମଧ୍ୟ ବଢ଼ିବାରେ ଲାଗିଛି । ରାଜ୍ୟସଭାରେ ୧୬ ଡିସେମ୍ବର ୨୦୨୪ ମସିହାରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ତଥ୍ୟ ଅନୁସାରେ, ଭାରତରେ ଇ-ଆବର୍ଜନା ଉତ୍ପାଦନ ୨୦୧୯-୨୦ ମସିହାରେ ୧୦.୧ ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନରୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇ ୨୦୨୩-୨୪ରେ ଏହା ୧୭.୫୧ ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍‌ରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲା । ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରାୟ ୭୨.୫ ପ୍ରତିଶତ ଇ-ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା । ଭାରତରେ ଇ-ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ପରିଚାଳନା ସମ୍ବନ୍ଧିତ ନିୟମ ପ୍ରଚଳିତ କରାଯାଇଛି । ତେବେ ବର୍ତ୍ତମାନ ମଧ୍ୟ ଅଧିକାଂଶ ପୁନଃଚକ୍ରଣ ବେଆଇନ ଭାବେ ପରିଚାଳିତ ହେଉଛି ।

ଇ-ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁରେ ଆଗୁଆ ରାଜ୍ୟ : ଭାରତର ମହାରାଷ୍ଟ୍ର, ତାମିଲନାଡୁ, ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ, ହରିୟାଣା ଆଦି ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକରେ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ ଆବର୍ଜନା ଅଧିକ ସୃଷ୍ଟି ହେଉଛି । ଦେଶର ୬୦ ପ୍ରତିଶତ ଅଧିକ ଇ-ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ମୁମ୍ବାଇ, ଦିଲ୍ଲୀ, ବେଙ୍ଗାଲୁରୁ, ଚେନ୍ନାଇ, କୋଲକାତା ଆଦି ମହାନଗରରୁ ବାହାରୁଛି । ତେବେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ ଅନୁସାରେ ଇ-ଆବର୍ଜନର ସଫଳ ପରିଚାଳନା ଓ ଏକତ୍ରିକରଣରେ ହରିୟାଣା, ଉତ୍ତରାଖଣ୍ଡ, ତେଲଙ୍ଗାନା ଆଦି ରାଜ୍ୟ ଶୀର୍ଷରେ ରହିଛି । ଅନେକ ରାଜ୍ୟରେ ଇ-ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁର ସଠିକ୍ ଭାବେ ପୁନଃଚକ୍ରଣ ହେଉନାହିଁ । ଫଳରେ ବିଷ ବଳୟ ସୃଷ୍ଟି ହେବାରେ ଲାଗିଛି । ଓଡ଼ିଶାରେ ମଧ୍ୟ ଇ-ଆବର୍ଜନାର ଠିକ୍ ଭାବେ ପୁନଃଚକ୍ରଣ କରାଯାଉ ନଥିବା ପରିବେଶବିତମାନେ ଅଭିଯୋଗ କରନ୍ତି । ତେଣୁ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଇ-ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁକୁ ପୁନଃଚକ୍ରଣ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ସେପଟେ ଇ-ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁର ବିପଦ ଓ ପୁନଃଚକ୍ରଣ ସଂପର୍କରେ ସଚେତନତା ସୃଷ୍ଟି କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଅକ୍ଟୋବର ୧୪ ତାରିଖ ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ଇ-ଆବର୍ଜନା ଦିବସ ଭାବେ ପାଳନ କରାଯାଏ ।

ଡିଜିଟାଲ୍ କବାଡ଼ିବାଲା : ସାଧାରଣତଃ ଘରର ପୁରୁଣା ଖବରକାଗଜ, ବହିପତ୍ର, ଭଙ୍ଗା ଲୁହା ଆଦି ଜିନିଷ କବାଡ଼ିବାଲାଙ୍କୁ ଦିଆଯାଏ । ଏସବୁ ଜିନିଷକୁ ରିସାଇକଲ୍ ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ । ସେହିପରି ଲୋକଙ୍କୁ ଜିନିଷର ମାନ ଏବଂ ଓଜନ ଅନୁସାରେ ଜିନିଷ ବାବଦକୁ ଟଙ୍କା ଦିଆଯାଏ । ଏବେ କିନ୍ତୁ ଲୋକଙ୍କୁ କବାଡ଼ିବାଲା ସେବା ଡିଜିଟାଲ୍ ଉପାୟରେ ମିଳିପାରୁଛି । ଫଳରେ ଘରେ ବସି ଅନଲାଇନ୍‌ରେ ଭଙ୍ଗା, ଅବ୍ୟବହୃତ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍‌ଠୁ ଆରମ୍ଭ କରି କାଗଜପତ୍ର, ଏସି, ଫ୍ରିଜ୍ ଉପକରଣ ଆଦି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜିନିଷ ଲୋକେ ବିକ୍ରି କରିପାରୁଛନ୍ତି । ଡିଜିଟାଲ୍ କବାଡ଼ିବାଲାରେ ପୁରୁଣା ଜିନିଷ ବିକ୍ରି କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ ଫୋନ୍ ତଥା ଆପ୍ ମାଧ୍ୟମରେ କବାଡ଼ିବାଲାଙ୍କୁ କଲ୍ କି ମେସେଜ କରିବାକୁ ପଡ଼େ । ଏହାପରେ ସେମାନେ ଘରେ ଆସି ପହଞ୍ଚନ୍ତି । ଏହାବାଦ୍ କେଉଁ ପ୍ରକାର ଜିନିଷ ବିକ୍ରି କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି, ତାହାର ଫଟୋ ପଠାଇଲେ ଏହାର ଦାମ୍ କେତେ ହେବ, ସେକଥା ବି ସେମାନେ ଜଣାଇ ଦିଅନ୍ତି । କେବଳ ସେତିକି ନୁହେଁ, ଟଙ୍କା ବି ସେମାନେ ଅନଲାଇନ୍ ନଚେତ୍ ନଗଦ ଦେଉଛନ୍ତି । ଏଥିପାଇଁ ଡିଜିଟାଲ୍ ବିଲ୍ ବି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉଛି । କିଛି ଡିଜିଟାଲ୍ କବାଡ଼ିବାଲା ଏପରି ଅଛନ୍ତି, ଯାହାକି ଇ-ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଉଛନ୍ତି । ସେମାନେ ପୁରୁଣା, ଅଚଳ, ଅନୁପଯୋଗୀ ମୋବାଇଲ, ଭଙ୍ଗା ଲାପଟପ୍, କମ୍ପ୍ୟୁଟର, ୱାଶିଂମେସିନ, ଏସି ଭଳି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜିନିଷ ନିଅନ୍ତି । ଏହି ସବୁ ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁରେ ସୀସା, ପାରଦ, କ୍ୟାଡମିୟମ୍ ପରି ବିଷାକ୍ତ ରାସାୟନିକ ପଦାର୍ଥ ଥାଏ । ଏଗୁଡ଼ିକ ମାଟି ତଥା ପାଣିରେ ମିଶିଲେ ଗୁରୁତର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସମସ୍ୟା ଦେଖା ଦିଏ । ତେଣୁ ଏସବୁ ଜିନିଷକୁ ସାଧାରଣ ଅଳିଆରେ ନ ଫିଙ୍ଗି ଡିଜିଟାଲ୍ କବାଡିବାଲା ନଚେତ କୌଣସି ରିସାଇକଲିଂ କେନ୍ଦ୍ରରେ ଦେବା ଭଲ । ଏହିପରି ଭାବେ ଡିଜିଟାଲ୍ କବାଡ଼ିବାଲା ଇ-ବର୍ଜ୍ୟକୁ ଲୋକଙ୍କଠାରୁ ସଂଗ୍ରହ କରି ରିସାଇକଲ୍ ପାଇଁ ପଠାଇ ଦିଅନ୍ତି । କହିବାକୁ ଗଲେ ପରିବେଶ ସୁରକ୍ଷା ଦିଗରେ ଏହା ହେଉଛି ଏକ ନିଆରା ପ୍ରୟାସ ତଥା ପଦକ୍ଷେପ । ଅନ୍ୟପଟେ ନଭି ମୁମ୍ବାଇରେ ଏହି ସେବା ଉପଲବ୍ଧ ଥିବା ବେଳେ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ବି ଲୋକଙ୍କୁ ଏହି ସେବା ମିଳିପାରୁଛି । ଅନ୍ୟପଟେ 'ଡିଜିଟାଲ କବାଡ଼ିବାଲା ଓଡ଼ିଶା' ଇ-ୱେଷ୍ଟ ଏବଂ ଆଇଟି ସ୍କ୍ରାପ୍ ପରିଚାଳନା କରେ । ଏହିପରି ଆହୁରି କିଛି ଡିଜିଟାଲ୍ କବାଡ଼ିବାଲା ଅଛନ୍ତି, ଯେଉଁମାନେ ଘରୁ ଆସି ଇ- ବର୍ଜ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରିବା ଦିଗରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି । ■

ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ ଉପକରଣ ବିଶ୍ୱ ସ୍ତରରେ ସବୁଠାରୁ ଦ୍ରୁତ ପ୍ରସାର ଲାଭ କରୁଥିବା ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ। ଗତ ୨୦୨୨ ମସିହାରେ, ବିଶ୍ୱସ୍ତରରେ ପ୍ରାୟ ୬.୨ କୋଟି ଟନ୍ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା, ଯାହାର କେବଳ ୨୨.୩% ଭାଗକୁ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଭାବରେ ସଂଗ୍ରହ ଏବଂ ପୁନଃଚକ୍ରଣ କରାଯାଇଥିଲା। ଏହି ଧାରା ଅବ୍ୟାହତ ରହିଲେ, ଆଗାମୀ ୨୦୩୦ ମସିହା ବେଳକୁ ବିଶ୍ୱରେ ଇ-ଆବର୍ଜନାର ଉତ୍ପାଦନ ୮.୨ କୋଟି ଟନ୍‌ରେ ପହଞ୍ଚିବ ବୋଲି ଆଶଙ୍କା ପ୍ରକାଶ କରାଯାଏ।

ଇ-ଆବର୍ଜନା ସମସ୍ୟା ଓ ସମାଧାନ

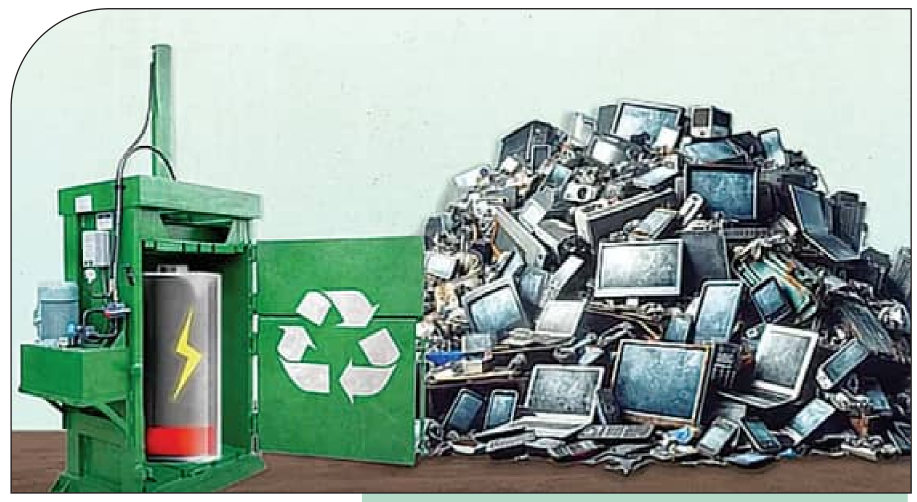

ନିକୁଞ୍ଜ ବିହାରୀ ସାହୁ

ବର୍ତ୍ତମାନର ବିଜ୍ଞାନ ଓ ପ୍ରଯୁକ୍ତି ଯୁଗରେ ମୋବାଇଲ୍, କମ୍ପ୍ୟୁଟର, ଲାପ୍‌ଟପ୍, ଟେଲିଭିଜନ୍, ପ୍ରିଣ୍ଟର, ଫ୍ରିଜ୍, ଏୟାର୍ କଣ୍ଡିସନର, ୱାସିଂ ମେସିନ, ବ୍ୟାଟେରୀ ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ ଉପକରଣ ଆମ ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନର ଅବିଚ୍ଛେଦ୍ୟ ଅଙ୍ଗ ପାଲଟି ଯାଇଛି। ଏହି ଉପକରଣଗୁଡ଼ିକ ଅଚଳ କିମ୍ବା ବ୍ୟବହାର ଅଯୋଗ୍ୟ ହୋଇଗଲେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ 'ଇ-ଆବର୍ଜନା' କିମ୍ବା 'ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ' କୁହାଯାଏ। ଆଧୁନିକ ସମାଜରେ ଇ-ଆବର୍ଜନାର ପରିମାଣ ଦ୍ରୁତ ଗତିରେ ବଢୁଥିବାରୁ ଏହା ପରିବେଶ, ଜନସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଓ ପ୍ରାକୃତିକ ସମ୍ପଦର ସୁରକ୍ଷା ପ୍ରତି ଏକ ଗୁରୁତର ଆହ୍ୱାନ ସୃଷ୍ଟି କରିଛି। ତେଣୁ ଏହି ସମସ୍ୟାର ସଠିକ୍ ଓ ସମୟୋଚିତ ସମାଧାନ ଆଜିର ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଆବଶ୍ୟକତା।

କାରଣ

ସମାଜରେ ଇ-ଆବର୍ଜନା ପ୍ରସାରର ପ୍ରମୁଖ କାରଣ ହେଉଛି ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟାର ଦ୍ରୁତ ପରିବର୍ତ୍ତନ, ସାମଗ୍ରୀର ନୂତନ ମଡେଲ ପ୍ରତି ଉପଭୋକ୍ତାଙ୍କ ଆକର୍ଷଣ ଏବଂ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସ୍ତରରେ ବ୍ୟବହୃତ ଉପକରଣକୁ ଶୀଘ୍ର ବଦଳାଇବାର ପ୍ରବୃତ୍ତି। ବ୍ୟବହୃତ ସାମଗ୍ରୀରେ ସାମାନ୍ୟ ତ୍ରୁଟି ଦେଖା ଦେଲେ ଅନେକେ ମରାମତି କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ନୂତନ ଉପକରଣ କ୍ରୟ କରନ୍ତି। ଅନଲାଇନ୍ ବଜାର, ଆକର୍ଷଣୀୟ ଅଫର୍ ଏବଂ ସହଜ କିସ୍ତି ବ୍ୟବସ୍ଥା ମଧ୍ୟ ଏହି ପ୍ରବୃତ୍ତିକୁ ତ୍ୱରାନିତ କରିଛି। ନୂତନ ମଡେଲଗୁଡ଼ିକର ଶୀଘ୍ର ବଜାର ପ୍ରବେଶ, ବିଳାସ ନିମନ୍ତେ ବୈଦ୍ୟୁତିକ ଏବଂ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ ଉପକରଣର ଅନାବଶ୍ୟକ ଚାହିଦା, ନୂତନ ସାମଗ୍ରୀର ସ୍ୱଳ୍ପ ନବସୃଜନ ଚକ୍ର, ସାମଗ୍ରୀର ନିମ୍ନ ପୁନଃଚକ୍ରୀକରଣ ହାର ଏବଂ କମ୍ପ୍ୟୁଟରର ହାରାହାରି ଜୀବନକାଳ ହ୍ରାସ ଆଦି ଘଟଣା ଯୋଗୁଁ ମଧ୍ୟ ସମାଜରେ ଇ-ଆବର୍ଜନା ମାତ୍ରାର ଆଶାତୀତ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଘଟିଛି। ଏହାର ଫଳସ୍ୱରୂପ ପ୍ରତିବର୍ଷ ବିପୁଳ ପରିମାଣରେ ଇ-ଆବର୍ଜନା ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇ ପରିବେଶରେ ଜମା ହେଉଛି।

ପ୍ରତିକାର ଓ ପରିଚାଳନା

ଇ-ଆବର୍ଜନା ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ପାଇଁ ସରକାର, ଶିଳ୍ପ ସଂସ୍ଥା ଏବଂ ସାଧାରଣ ନାଗରିକଙ୍କ ମିଳିତ ଉଦ୍ୟମ ଆବଶ୍ୟକ। ପୁରୁଣା ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ ଉପକରଣକୁ ଘରୋଇ ଆବର୍ଜନା ସହିତ ନଫିଙ୍ଗି ଅନୁମୋଦିତ ସଂଗ୍ରହ କେନ୍ଦ୍ରରେ ଜମା ଦେବା ଉଚିତ। ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସ୍ତରରେ ମରାମତି-ଯୋଗ୍ୟ ଉପକରଣକୁ ମରାମତି କରି ପୁନଃ ବ୍ୟବହାର କରିବା ଏବଂ ଅନାବଶ୍ୟକ କ୍ରୟକୁ ଏଡ଼ାଇବା ଦ୍ୱାରା ଇ-ଆବର୍ଜନା ସଙ୍କଟକୁ ବହୁ ପରିମାଣରେ ହ୍ରାସ କରାଯାଇ ପାରିବ। 'ସ୍ୱଳ୍ପ ବ୍ୟବହାର, ପୁନଃ ବ୍ୟବହାର ଓ ପୁନଃ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ' ବାର୍ତ୍ତା ଆମର ମୂଳ ମନ୍ତ୍ର ହେବା ଆବଶ୍ୟକ। ଅନେକ ନିର୍ମାତା ଏବେ ଉପଭୋକ୍ତାମାନଙ୍କୁ 'ମେଲ୍-ଇନ୍' କିମ୍ବା 'ଟେକ୍-ବ୍ୟାକ୍' ସେବା ପ୍ରଦାନ କରୁଛନ୍ତି ଯାହା ସେମାନଙ୍କୁ ନିଜର ପୁରୁଣା ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ ଉପକରଣକୁ ସୁରକ୍ଷିତ ଉପାୟରେ ବିସର୍ଜନ କରିବା ନିମନ୍ତେ ସିଧାସଳଖ ନିର୍ମାତାଙ୍କ ପାଖକୁ ପ୍ରେରଣ କରିବାକୁ ସୁବିଧା ଯୋଗାଉଛି। ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ, ସାମାଜିକ ସଂଗଠନ, ଗଣମାଧ୍ୟମ ଏବଂ ସାମାଜିକ ଗଣମାଧ୍ୟମ ଗୁଡ଼ିକ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଇ-ଆବର୍ଜନାର ହାନିକାରକ ପ୍ରଭାବ ଓ ସଠିକ୍ ପରିଚାଳନା ସମ୍ପର୍କରେ ସଚେତନତା କରାଇବା ଆବଶ୍ୟକ। ଉତ୍ପାଦନକାରୀ ସଂସ୍ଥାମାନେ ମଧ୍ୟ ନିଜ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପୁରୁଣା ଉପକରଣ ଫେରସ୍ତ ନେବା ଓ ପୁନଃ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଅଧିକ ସୁଦୃଢ଼ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ।

ଇ-ଆବର୍ଜନା କେବଳ ଏକ ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ନୁହେଁ, ବରଂ ପରିବେଶ, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ବିକାଶ ସହ ଜଡ଼ିତ ଏକ ଗୁରୁତର ସମସ୍ୟା। ଏହାର ବୈଜ୍ଞାନିକ ପରିଚାଳନା, ଦାୟିତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ପୁନଃ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ ଭଳି ପଦକ୍ଷେପ ଜରିଆରେ ଆମେ ଆମ ପରିବେଶକୁ ସୁରକ୍ଷିତ ରଖିପାରିବା। ନାଗରିକମାନେ ସଚେତନ ହେଲେ ଆଗାମୀ ପିଢ଼ି ପାଇଁ ଏକ ସ୍ୱଚ୍ଛ, ସୁସ୍ଥ ଓ ସବୁଜ ପୃଥିବୀ ଗଠନ କରିବା ସମ୍ଭବ ହେବ। ଇ-ଆବର୍ଜନାର ସଠିକ୍ ପରିଚାଳନା ହିଁ ପରିବେଶ ସୁରକ୍ଷା ତଥା ସ୍ଥାୟୀ ବିକାଶର ଏକ ପ୍ରମୁଖ ଆଧାରଶିଳା ହେବ। ■

ଏଜୁକେଶନ୍ ଅଫିସର, ଆଞ୍ଚଳିକ ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର
ଭୁବନେଶ୍ୱର, ମୋ: ୮୯୧୭୬୩୭୯୭୪

କୁପ୍ରଭାବ

ଇ-ଆବର୍ଜନା ସମୂହକୁ ସାଧାରଣତଃ ପ୍ରଚଳିତ ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟା ପ୍ରୟୋଗ କରି ପୁନଃଚକ୍ରଣ କରାଯାଏ । ଏହା ସେତେବେଳେ ପରିବେଶକୁ ୧୦୦୦ ସଂଖ୍ୟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଭିନ୍ନ ରାସାୟନିକ ପଦାର୍ଥ ନିର୍ମୁକ୍ତ କରିଥାଏ, ଯେଉଁଥିରେ ସୀସା ଭଳି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଜଣାଶୁଣା ବିଷାକ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ। ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଅନେକ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ ଉପକରଣରେ ସୁନା, ତମ୍ବା ଏବଂ ବିରଳ ଧାତୁ ସମେତ ଅନେକ ମୂଲ୍ୟବାନ ସମ୍ପଦ ରହିଛି, ଯାହାର ପୁନଃ ଆହରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଅନେକ ହାନିକାରକ ପଦାର୍ଥ ନିର୍ଗତ ହୋଇ ପରିବେଶରେ ମିଶେ।

ଇ-ଆବର୍ଜନାରେ ସୀସା ବ୍ୟତୀତ ପାରଦ, କ୍ୟାଡମିୟମ, କ୍ରୋମିୟମ, ବେରିଲିୟମ୍ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷାକ୍ତ ପଦାର୍ଥ ରହିଥାଏ। ଏଗୁଡ଼ିକକୁ ଅସାବଧାନତାର ସହିତ ଖୋଲା ସ୍ଥାନରେ ଫିଙ୍ଗି କିମ୍ବା ପୋଡ଼ିଦେଲେ ମାଟି, ଜଳ ଓ ବାୟୁ ପ୍ରଦୂଷିତ ହୁଏ। ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ସୃଷ୍ଟି ହେଉଥିବା ବିଷାକ୍ତ ଧୂଆଁ ଯୋଗୁଁ ଖୋଲାରେ ପୋଡ଼ିବା କିମ୍ବା ଗରମ କରିବା ପଦ୍ଧତିକୁ ସର୍ବାପେକ୍ଷା ଅସୁରକ୍ଷିତ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ରୂପେ ବିବେଚନା କରାଯାଏ। ଏହି ବିଷାକ୍ତ ପ୍ରଦୂଷକ ସବୁ ପରିବେଶରେ ପ୍ରବେଶ କରିବା ପରେ ପ୍ରଦୂଷଣ ସ୍ଥାନରୁ ବହୁତ ଦୂର ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ ହୋଇ ପାରନ୍ତି, ଯାହାଦ୍ୱାରା ସୁଦୂର ଲୋକମାନେ ମଧ୍ୟ ଏହାର ବଳୟ ମଧ୍ୟକୁ ଆସିଥାନ୍ତି । ଏହି ବିଷାକ୍ତ ରାସାୟନିକ ପଦାର୍ଥ ସବୁ ଭୂତଳ ଜଳସ୍ତରରେ ମିଶି ମନୁଷ୍ୟ, ପଶୁ ଓ ଉଭିଦ ଉପରେ ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବ ପକାଏ। ଏହାର ପ୍ରଭାବରେ ଶରୀରରେ ଶ୍ୱାସକ୍ରିୟା, ସ୍ନାୟୁତନ୍ତ୍ର, ଯକୃତ, ବୃକକ୍ ଓ ହୃଦୟ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବିଭିନ୍ନ ବ୍ୟାଧି ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥାଏ। ଶିଶୁ, ଗର୍ଭବତୀ ମହିଳା ଓ ବୟସ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଏହାର ସଂସ୍ପର୍ଶରେ ଅଧିକ ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇଥାନ୍ତି ।

ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ଶ୍ରମ ସଙ୍ଗଠନ (ILO)ର ଏକ ଆକଳନ ଅନୁଯାୟୀ, ବିଗତ ୨୦୨୦ ମସିହାରେ ୧.୬୫ କୋଟି ଶିଶୁ ବିଭିନ୍ନ ଶିଳ୍ପକ୍ଷେତ୍ରରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ, ଯାହା ମଧ୍ୟରୁ ବର୍ଜ୍ୟ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ ଏକ ପ୍ରମୁଖ ଉପକ୍ଷେତ୍ର ଥିଲା। ୨୦୨୩ ମସିହାର ଏକ ଅଧ୍ୟୟନରୁ ଜଣାପଡ଼ିଛି ଯେ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ ଆବର୍ଜନାର ଅନୁପଯୁକ୍ତ ବିସର୍ଜନ ଏବଂ ପୁନଃଚକ୍ରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଯୋଗୁଁ ପରିସଂସ୍ଥାକୁ ବିପୁଳ ସବୁଜଘର ବାଷ୍ପ ନିର୍ଗମନ ହେଉଛି ଯାହା ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ ଆବର୍ଜନାକୁ ଏବେକାର ପ୍ରମୁଖ ବିଶ୍ୱ ପରିବେଶୀୟ ସମସ୍ୟା ସହିତ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବେ ସଂଶ୍ଳିଷ୍ଟ କରିଛି।

ଆଜିର ସମୟରେ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ବା ଇ-ୱେଷ୍ଟ ପରିବେଶ ଏବଂ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟଗତ ସମସ୍ୟା ପାଲଟିଛି। ଇ-ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ବା ଇ-ୱେଷ୍ଟ ହେଉଛି ନଷ୍ଟ କିମ୍ବା ଅନୁପଯୋଗୀ ହୋଇଥିବା ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ ଏବଂ ବୈଦ୍ୟୁତିକ ସାମଗ୍ରୀ। ଯଥା- ମୋବାଇଲ, କମ୍ପ୍ୟୁଟର, ଟିଭି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବୈଦ୍ୟୁତିକ ଉପକରଣ। ଏଥିରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ବିଷାକ୍ତ ଉପାଦାନ ଯଥା- ସୀସା, ପାରଦ ଏବଂ କ୍ୟାଡମିୟମ ଥିବା ଯୋଗୁଁ ଏହା ମାନବ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପାଇଁ ଗମ୍ଭୀର ବିପଦ ସୃଷ୍ଟି କରିଥାଏ। ଏଥିପ୍ରତି ସତର୍କ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ।

ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଉପରେ ଇ-ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁର କୁପ୍ରଭାବ

ଡା.ମାନସ ରଞ୍ଜନ ପ୍ରଧାନ

ଇ-ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସମସ୍ୟା ସୃଷ୍ଟି କରିଥାଏ। ଯେତେବେଳେ ଏହି ବୈଦ୍ୟୁତିକ ସରଞ୍ଜାମଗୁଡ଼ିକକୁ ଅନୌପଚାରିକ ଭାବେ ଖୋଲା ସ୍ଥାନରେ ପୋଡ଼ା ଯାଏ ବା ଏସିଡ୍ ବ୍ୟବହାର କରି ପୃଥକ୍ କରାଯାଏ, ସେତେବେଳେ ଏହି ବିଷାକ୍ତ ପଦାର୍ଥଗୁଡ଼ିକ ବାୟୁ ମାଟି ଏବଂ ଜଳରେ ମିଶି ସ୍ନାୟୁଗତ ସମସ୍ୟା, ଶ୍ୱାସକ୍ରିୟା ଜନିତ ରୋଗ ଏବଂ କର୍କଟ (Cancer) ଆଶଙ୍କା ବଢ଼ାଇଥାଏ। ଦୈନନ୍ଦିନ ବ୍ୟବହୃତ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ସ ସାମଗ୍ରୀର ଅପରିପକ୍ୱ ନିଷ୍କାସନ ଯୋଗୁଁ ଅନେକ କ୍ଷତିକାରକ ଗ୍ୟାସ ଏବଂ ଭାରି ଧାତୁ ନିର୍ଗତ ହୋଇଥାଏ। ଏହି ବିଷାକ୍ତ ପଦାର୍ଥଗୁଡ଼ିକ ଶ୍ୱାସକ୍ରିୟା, ଦୂଷିତ ଜଳ କିମ୍ବା ଖାଦ୍ୟ ଶୃଙ୍ଖଳା ମାଧ୍ୟମରେ ମାନବ ଶରୀରରେ ପ୍ରବେଶ କରି ବିଶେଷ କରି ଗର୍ଭବତୀ ମହିଳା ଏବଂ ଶିଶୁମାନଙ୍କ ଉପରେ ଗମ୍ଭୀର ପ୍ରଭାବ ପକାଇଥାଏ।

ସାଧାରଣତଃ ସର୍କିଟ୍ ବୋର୍ଡ ଏବଂ କ୍ୟାଥୋଡ୍‌ରେ ଟ୍ୟୁବ୍‌ରେ ବିଷାକ୍ତ ଧାତୁ ସୀସା ମିଳିଥାଏ। ଏହା ମସ୍ତିଷ୍କ ଓ ସ୍ନାୟୁତନ୍ତ୍ରକୁ ଗଭୀର ଭାବେ ପ୍ରଭାବିତ କରେ। ବିଶେଷ କରି ଏହା ଶିଶୁମାନଙ୍କର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସ୍ନାୟୁତନ୍ତ୍ରକୁ ନଷ୍ଟ କରି ମାନସିକ ଓ ଶାରୀରିକ ବିକାଶରେ ବାଧା ସୃଷ୍ଟି କରିଥାଏ।

ସେହିପରି ପାରଦ (Mercury) ଫ୍ଲାଟ୍-ସ୍କ୍ରିନ୍ ମନିଟର ଏବଂ ଲାଇଟିଂ ଉପକରଣରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ। ଏହା ମସ୍ତିଷ୍କ ଏବଂ କିଡ୍‌ନୀକୁ ସ୍ଥାୟୀ ଭାବେ ନଷ୍ଟ କରିଦେଇପାରେ। ସେହିପରି କ୍ୟାଡମିୟମ୍ (Cadmium) ରିଚାର୍ଜେବୁଲ୍ ବ୍ୟାଟେରୀ ଏବଂ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଚିପ୍‌ରେ ଥାଏ। ଏହା ଶରୀରରେ ଜମା ହେବା ଦ୍ୱାରା କିଡନୀଜନିତ ସମସ୍ୟା ଓ ହାଡ଼ ଦୁର୍ବଳ ହୋଇଥାଏ। କର୍କଟ ରୋଗ ଏବଂ ଜୈବିକ ପ୍ରଦୂଷକ ବ୍ରୋମିନେଟେଡ୍ ଫ୍ଲେମ୍ ରିଟାର୍ଡାଣ୍ଟସ୍ (BFR) ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ କଭରରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ, ଏହା ଶରୀରର ହରମୋନ୍ ସନ୍ତୁଳନ ଏବଂ ଥାଇରଏଡ୍ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ବିଗାଡ଼ି ଥାଏ। ଡାଇଓକ୍ସିନ ଏବଂ PAHs: ଇ-ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁକୁ ଖୋଲାରେ ପୋଡ଼ିବା ଦ୍ୱାରା ଏହି ଗ୍ୟାସ ବାହାରିଥାଏ। ଏହା କର୍କଟ ରୋଗ (Cancer) ଏବଂ ଆଜ୍‌ମା ଭଳି ଶ୍ୱାସକ୍ରିୟା ଜନିତ ରୋଗର ମୁଖ୍ୟ କାରଣ। ସେହିପରି ମଦରବୋର୍ଡରେ ଥିବା ବେରିଲିୟମ (Beryllium) ଧାତୁ ଫୁସଫୁସ କର୍କଟ ରୋଗର ଆଶଙ୍କା ବଢ଼ାଇଥାଏ।

ତ୍ୱଚା ଉପରେ ପ୍ରଭାବ

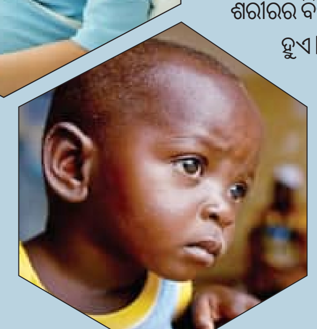

ଇ-ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁରେ ବହୁଳ ଭାବେ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଥିବା ନିକେଲ୍ (Nickel) ଏବଂ କ୍ରୋମିୟମ୍ (Chromium) ଚର୍ମ ସଂସ୍ପର୍ଶରେ ଆସିଲେ ତ୍ୱଚାରେ ଭୟଙ୍କର କଣ୍ଡୁତି (Itching), ନାଲି ପଡ଼ିବା ଏବଂ ଆଲର୍ଜି ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥାଏ। ସେହିପରି ଇ-ୱେଷ୍ଟ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ପୋଡ଼ିବା ଦ୍ୱାରା ବାହାରୁଥିବା ଡାଇଓକ୍ସିନ୍ (Dioxins) ଗ୍ୟାସ ଯୋଗୁଁ 'କ୍ଲୋରକାନେ' ନାମକ ଏକ ଗମ୍ଭୀର ଚର୍ମ ରୋଗ ହୁଏ। ଏହାଦ୍ୱାରା ଚେହେରା ଏବଂ ଶରୀରରେ କଳା ଯାଦୁ ଭଳି ବ୍ରଣ ଏବଂ ଦାଗ ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ। ଇ-ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁର ଅଳିଆ ମାଟି ଓ ଜଳରେ ମିଶିବା ଦ୍ୱାରା ଆର୍ସେନିକ୍ (Arsenic) ନିର୍ଗତ ହୁଏ। ଏହି ଦୂଷିତ ଜଳ ବ୍ୟବହାର କଲେ ଧୀରେ ଧୀରେ ଚର୍ମ କର୍କଟ ବା ସ୍କିନ୍ କ୍ୟାନ୍ସର ହେବାର ଆଶଙ୍କା ବହୁତ ବଢ଼ିଯାଏ। ସେହିପରି ଭାରୀ ଧାତୁ ଏବଂ କେମିକାଲ୍‌ସର ନିୟମିତ ସଂସ୍ପର୍ଶରେ ଆସିବା ଦ୍ୱାରା ତ୍ୱଚାର ସ୍ୱାଭାବିକ ରଙ୍ଗ ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଏ। ଶରୀରର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ କଳା କିମ୍ବା ଧଳା ଦାଗ ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ। ସବୁଠୁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କଥା ହେଉଛି, ସର୍କିଟ୍ ବୋର୍ଡ ଭାଙ୍ଗିବା ସମୟରେ ତୀକ୍ଷ୍ଣ କାଚ ବା ଧାତୁ ଖଣ୍ଡ ବାଜି ତ୍ୱଚା କଟିଗଲେ, ସେଥିରେ ଥିବା ସୀସା ବା ପାରଦ ସିଧାସଳଖ ରକ୍ତରେ ମିଶିଯାଏ। ଏହାଦ୍ୱାରା ସେହି ସ୍ଥାନରେ ସହଜରେ ଶୁଖୁନଥିବା ଗଭୀର ଘା' ଏବଂ ବ୍ୟାକ୍ଟେରିଆଲ୍ ସଂକ୍ରମଣ ହୋଇଥାଏ।

ବିପଦରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବାର ଉପାୟ

ଇ-ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ବା ଇ-ୱେଷ୍ଟକୁ ସୁରକ୍ଷିତ ଭାବେ ନଷ୍ଟ କରିବା ପାଇଁ କିଛି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନିୟମ ପାଳନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ। ଏହାକୁ କେବେ ହେଲେ ସାଧାରଣ ଘରୋଇ ଅଳିଆ ଆବର୍ଜନା କୁଣ୍ଡରେ ଫିଙ୍ଗନ୍ତୁ ନାହିଁ କିମ୍ବା କୌଣସି ଅଣ-ଅନୁମୋଦିତ ଭଙ୍ଗାରୁଜା ବେପାରୀଙ୍କୁ ବିକ୍ରି କରନ୍ତୁ ନାହିଁ। ଅନୁମୋଦିତ ଇ-ୱେଷ୍ଟ ସଂଗ୍ରହ କେନ୍ଦ୍ରର ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ସରକାରୀ କେନ୍ଦ୍ରକୁ ଦିଅନ୍ତୁ। ପୁରୁଣା ଉପକରଣଗୁଡ଼ିକୁ କେବଳ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ ଇ-ୱେଷ୍ଟ ରିସାଇକ୍ଲିଂ କେନ୍ଦ୍ରରେ ଦିଅନ୍ତୁ। ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ (OSPCB) ୱେବସାଇଟ୍ ପରିଦର୍ଶନ କରି ସ୍ୱୀକୃତିପ୍ରାପ୍ତ ସଂଗ୍ରହ କେନ୍ଦ୍ରର ତାଲିକା ପାଇପାରିବେ। ବଡ଼ ବଡ଼ ସପିଂ ମଲ୍, ଆଇଟି ପାର୍କ କିମ୍ବା ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଥିବା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଇ-ୱେଷ୍ଟ ଡ୍ରପ୍ ବାକ୍ସରେ ଏହାକୁ ପକାଇବା ଆବଶ୍ୟକ। କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକର ଟେକ୍-ବ୍ୟାକ୍ (Take-Back) ପ୍ରୋଗ୍ରାମବ୍ରାଣ୍ଡ ୱେବସାଇଟ୍ ଯାଞ୍ଚ କରନ୍ତୁ। ସାମସଙ୍ଗ, ଆପଲ୍, ଡେଲ୍, ଏବଂ ଏଚ୍‌ପି ଭଳି ବଡ଼ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକ ପୁରୁଣା ସାମଗ୍ରୀ ଫେରସ୍ତ ନେବା ପାଇଁ ମାଗଣା ରିସାଇକ୍ଲିଂ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଚଳାଉଛନ୍ତି।

ଘରୁ ସଂଗ୍ରହ ସୁବିଧା

ଟିଭି, ଫ୍ରିଜ୍ ଭଳି ବଡ଼ ଉପକରଣ ପାଇଁ ଅନେକ କମ୍ପାନୀ ଘରକୁ ଆସି ସାମଗ୍ରୀ ନେଇଯିବାର ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି। ସେହିପରି ପୁରୁଣା ଗ୍ୟାଜେଟ୍ ବଦଳରେ ନୂଆ ସାମଗ୍ରୀ କିଣିବା ସମୟରେ ରିହାତି ବା ଡିସ୍‌କାଉଣ୍ଟ ପାଆନ୍ତୁ। ଫୋନ୍ କିମ୍ବା କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଫେରାଇବା ପୂର୍ବରୁ ଆପଣଙ୍କର ସମସ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଫଟୋ ଓ ଫାଇଲ୍ ଅନ୍ୟତ୍ର ସୁରକ୍ଷିତ ରଖନ୍ତୁ। ନିଜର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ଡିଭାଇସକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ 'Factory Reset' କରି ସମସ୍ତ ଆକାଉଣ୍ଟ ଲଗ୍ ଆଉଟ୍ କରନ୍ତୁ।

ବ୍ୟାଟେରୀ ଅଲଗା କରନ୍ତୁ

ଯଦି ଡିଭାଇସ୍‌ରୁ ବ୍ୟାଟେରୀ ବାହାର କରିବା ସମ୍ଭବ, ତେବେ ତାହାକୁ ଅଲଗା କରି ସୁରକ୍ଷିତ ଭାବେ ପ୍ୟାକ୍ କରନ୍ତୁ, ଯଦ୍ୱାରା ପରିବହନ ସମୟରେ ନିଆଁ ଲାଗିବାର ଭୟ ରହିବ ନାହିଁ। ସେହିପରି ଖରାପ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ସ ସାମଗ୍ରୀକୁ ଘରର ଓଦା ଓ ଶୁଖିଲା ଅଳିଆଠାରୁ ଦୂରେଇ ରଖନ୍ତୁ। ଭଙ୍ଗାରୁଜା ବେପାରୀ ତଥା ଅଣ-ଅନୁମୋଦିତ ଲୋକଙ୍କୁ ଏହା ବିକ୍ରି କଲେ ସେମାନେ ଏହାକୁ ଖୋଲାରେ ପୋଡ଼ି ପରିବେଶ ନଷ୍ଟ କରନ୍ତି। ଏଥିପ୍ରତି ସତର୍କ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ। ଆପଣଙ୍କ ସହରରେ ଥିବା ସରକାରୀ ସ୍ୱୀକୃତିପ୍ରାପ୍ତ ଇ-ୱେଷ୍ଟ ସଂଗ୍ରହ କେନ୍ଦ୍ର (E-waste Collection Center) କିମ୍ବା କମ୍ପାନୀର ଟେକ୍-ବ୍ୟାକ୍ ବିନ୍‌ରେ ଏହାକୁ ଜମା କରନ୍ତୁ। ତେବେ ଏହି ପଦକ୍ଷେପ ପରିବେଶ ଏବଂ ଭବିଷ୍ୟତ ପିଢ଼ିର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକୁ ସୁରକ୍ଷିତ ରଖିପାରିବ। ■

ଚର୍ମରୋଗ ବିଶେଷଜ୍ଞ
ନିକି ସ୍କିନ୍ କେୟାର, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ଇ-ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁରେ ପ୍ରଦୂଷିତ ମହାକାଶ

ବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀର ମଧ୍ୟଭାଗରୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା ମହାକାଶ ଅଭିଯାନ ଆଜି ମାନବ ସଭ୍ୟତାକୁ ଏକ ନୂତନ ଶିଖରରେ ପହଞ୍ଚାଇଛି । ଉପଗ୍ରହ ଯୋଗାଯୋଗ, ପାଣିପାଗ ପୂର୍ବାନୁମାନ, ଏବଂ ଜିପିଏସ୍ (GPS) ଭଳି ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟା ଆମର ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନକୁ ସହଜ ଓ ସରଳ କରିଦେଇଛି । କିନ୍ତୁ ଏହି ପ୍ରଗତିର ଅନ୍ଧାରୀ ଦିଗଟି ଏବେ ସାରା ବିଶ୍ୱ ପାଇଁ ଏକ ବଡ଼ ଚିନ୍ତାର କାରଣ ସାଜିଛି । ପୃଥିବୀ ପୃଷ୍ଠରେ ବଢୁଥିବା ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ସମସ୍ୟା ଭଳି ଏବେ ଆମ ମହାକାଶ ମଧ୍ୟ 'ଇ-ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ' ବା ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ ଆବର୍ଜନା (Space Debris) ଦ୍ୱାରା ଗମ୍ଭୀର ଭାବେ ପ୍ରଦୂଷିତ ହେବାରେ ଲାଗିଛି । ଯେଉଁ ମହାକାଶ ଦିନେ ଅସୀମ ଓ ଶୂନ୍ୟ ଦେଖାଯାଉଥିଲା, ଆଜି ତାହା ମାନବ ନିର୍ମିତ ଆବର୍ଜନାର ଏକ କାଳ୍ପନିକ ଡମ୍ପିଂୟାର୍ଡ ବା ଅଳିଆ ଗଦାରେ ପରିଣତ ହେବାକୁ ଯାଉଛି ।

ଡ. ଶୁଭେନ୍ଦୁ ପଟ୍ଟନାୟକ

ମହାକାଶରେ ଇ-ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ କ'ଣ ?

ମହାକାଶରେ ଥିବା ଇ-ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ କହିଲେ ସେହି ସମସ୍ତ ମାନବ ନିର୍ମିତ ନିଷ୍କ୍ରିୟ ବସ୍ତୁକୁ ବୁଝାଏ, ଯାହା ପୃଥିବୀର କକ୍ଷପଥରେ ବୁଲୁଛି କିନ୍ତୁ ସେଗୁଡ଼ିକର କୌଣସି ବ୍ୟବହାର ନାହିଁ । ଏଥିମଧ୍ୟରେ ରହିଛି ଅକାମୀ ହୋଇପଡ଼ିଥିବା ପୁରୁଣା କୃତ୍ରିମ ଉପଗ୍ରହ, ରକେଟ୍‌ର ଭଙ୍ଗା ଅଂଶବିଶେଷ, ମହାକାଶ ଯାନରୁ ଖସିପଡ଼ିଥିବା ରଙ୍ଗର ଚୋପା, ନଟ୍-ବୋଲ୍ଟ ଏବଂ ମହାକାଶଚାରୀମାନଙ୍କ ହାତରୁ ଅସାବଧାନତାବଶତଃ ଖସିଯାଇଥିବା ଉପକରଣ । ବୈଜ୍ଞାନିକମାନଙ୍କ ଅନୁସାରେ, ବର୍ତ୍ତମାନ ମହାକାଶରେ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଏଭଳି ଛୋଟବଡ଼ ଖଣ୍ଡ ବିଛୁରିତ ହୋଇ ବୁଲୁଛନ୍ତି, ଯାହା ପୃଥିବୀର ଚାରିପାଖରେ ଏକ ମାରାତ୍ମକ ବଳୟ ସୃଷ୍ଟି କରିଛି ।

ସମସ୍ୟାର ଭୟାବହତା

ପୃଥିବୀପୃଷ୍ଠରେ ଥିବା ଆବର୍ଜନା ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାନରେ ସ୍ଥିର ହୋଇ ରହେ, କିନ୍ତୁ ମହାକାଶ ଆବର୍ଜନାର ପ୍ରକୃତି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭିନ୍ନ । ମହାକାଶରେ ଏହି ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁଗୁଡ଼ିକ ଘଣ୍ଟା ପ୍ରତି ପ୍ରାୟ ୨୮,୦୦୦ କିଲୋମିଟର ହାରରେ ଅତି ତୀବ୍ର ବେଗରେ ଗତି କରିଥାନ୍ତି । ଏହି ଅତ୍ୟଧିକ ବେଗ ଯୋଗୁଁ ଏକ ବନ୍ଧୁକ ଗୁଳିଠାରୁ ମଧ୍ୟ ଏହା ଅଧିକ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଓ ବିପଜ୍ଜନକ ହୋଇଥାଏ । ଏପରି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଏକ ଛୋଟ ରଙ୍ଗର ଚୋପା କିମ୍ବା ମିଲିମିଟର ଆକାରର ସ୍କ୍ରୁ ମଧ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଥିବା କୌଣସି ବହୁମୂଲ୍ୟ ଉପଗ୍ରହ କିମ୍ବା ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ମହାକାଶ ଷ୍ଟେସନ (ISS) ସହ ଧକ୍କା ହେଲେ ତାହାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଧ୍ୱଂସ କରିଦେବାର କ୍ଷମତା ରଖେ ।

ଏକ ଆସନ୍ନ ସଙ୍କଟ

୧୯୭୮ ମସିହାରେ ନାସାର ବୈଜ୍ଞାନିକ ଡୋନାଲ୍ଡ ଜେ. କେସଲର ଏକ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ, ଯାହାକୁ 'କେସଲର ସିଣ୍ଡ୍ରୋମ' (Kessler Syndrome) କୁହାଯାଏ । ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଅନୁଯାୟୀ, ଯଦି ମହାକାଶରେ ଆବର୍ଜନାର ପରିମାଣ ଏହିଭଳି ବଢ଼ି ଚାଲେ, ତେବେ ଦିନେ ଏମାନେ ପରସ୍ପର ସହ ଧକ୍କା ହୋଇ ଆହୁରି ହଜାର ହଜାର ଛୋଟ ଛୋଟ ଟୁକୁଡ଼ାରେ ପରିଣତ ହେବେ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଏକ ଶୃଙ୍ଖଳା ପ୍ରତିକ୍ରିୟା (Chain Reaction) ସୃଷ୍ଟି ହେବ । ଫଳରେ ପୃଥିବୀର ନିମ୍ନ କକ୍ଷପଥ (LEO) ଆବର୍ଜନାରେ ଏତେ ମାତ୍ରାରେ ଭରିଯିବ ଯେ ଭବିଷ୍ୟତରେ ମାନବଜାତି ପାଇଁ ନୂତନ ଉପଗ୍ରହ ପ୍ରେରଣ କରିବା କିମ୍ବା ମହାକାଶ ଯାତ୍ରା କରିବା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅସମ୍ଭବ ହୋଇପଡ଼ିବ ।

ଜୀବନ ଧାରଣ ଉପରେ ପ୍ରଭାବ

ଯଦି ମହାକାଶ ପ୍ରଦୂଷଣ ଯୋଗୁଁ ଆମର ଉପଗ୍ରହଗୁଡ଼ିକ ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଏ, ତେବେ ସାରା ବିଶ୍ୱର ମୋବାଇଲ ନେଟ୍‌ୱର୍କ, ଇଣ୍ଟରନେଟ୍ ସେବା ଏବଂ ଟେଲିଭିଜନ ପ୍ରସାରଣ ଠପ୍ ହୋଇଯିବ । ବ୍ୟାଙ୍କିଂ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଭୁଶୁଡ଼ି ପଡ଼ିବ, ବିମାନ ଓ ସାମୁଦ୍ରିକ ଯାତ୍ରା ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ଜିପିଏସ୍ କାମ କରିବ ନାହିଁ । ଏପରିକି ପାଣିପାଗର ସଠିକ୍ ସୂଚନା ନ ମିଳିବା ଯୋଗୁଁ ବାତ୍ୟା ଓ ବନ୍ୟା ଭଳି ପ୍ରାକୃତିକ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ସମୟରେ ଧନଜୀବନ ରକ୍ଷା କରିବା କଠିନ ହେବ । ଅର୍ଥାତ୍ ମହାକାଶର ଏହି ପ୍ରଦୂଷଣ ପରୋକ୍ଷରେ ଆମ ପୃଥିବୀର ଆଧୁନିକ ସଭ୍ୟତାକୁ ଶତାବ୍ଦୀ ପଛକୁ ଠେଲିଦେବ ।

ନିରାକରଣର ପନ୍ଥା

ବିଶ୍ୱ ସ୍ତରୀୟ ପ୍ରୟାସ : ଏହି ଗମ୍ଭୀର ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ପାଇଁ ବିଶ୍ୱର ପ୍ରମୁଖ ମହାକାଶ ସଂସ୍ଥା ଯେପରିକି NASA (ଆମେରିକା), ESA (ୟୁରୋପ) ଏବଂ ଆମ ଦେଶର ISRO (ଭାରତ) ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ଅଭିନବ ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟା ଉପରେ କାମ କରୁଛନ୍ତି ।

୧ **ଆବର୍ଜନା ସଫେଇ ଅଭିଯାନ** : ମହାକାଶରେ ଥିବା ବଡ଼ ବଡ଼ ଅକାମୀ ଉପଗ୍ରହକୁ ଜାଲ (Net), ଚୁମ୍ବକୀୟ ଶକ୍ତି କିମ୍ବା ରୋବୋଟିକ୍ ବାହୁ ସାହାଯ୍ୟରେ ଧରି ସେଗୁଡ଼ିକୁ ପୃଥିବୀର ବାୟୁମଣ୍ଡଳକୁ ଟାଣି ଆଣିବା ପାଇଁ ପ୍ରୟାସ ଚାଲିଛି, ଯେପରି ସେଗୁଡ଼ିକ ବାୟୁମଣ୍ଡଳର ଘର୍ଷଣ ଯୋଗୁଁ ଜଳି ପାଉଁଶ ହୋଇଯିବେ ।

୨ **ଆତ୍ମ-ଧ୍ୱଂସକାରୀ ପ୍ରଣାଳୀ** : ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରେରଣ କରାଯାଉଥିବା ନୂଆ ଉପଗ୍ରହଗୁଡ଼ିକରେ ଏଭଳି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଉଛି, ଯଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟକାଳ ଶେଷ ହେବା ପରେ ସେଗୁଡ଼ିକ ନିଜେ ନିଜେ କକ୍ଷପଥରୁ ଖସି ଆସି ବାୟୁମଣ୍ଡଳରେ ନଷ୍ଟ ହୋଇଯିବେ ।

୩ **ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ନିୟମ** : ମହାକାଶକୁ ସ୍ୱଚ୍ଛ ରଖିବା ପାଇଁ ଜାତିସଂଘ ପକ୍ଷରୁ କଡ଼ା ନିୟମ ପ୍ରଣୟନ କରାଯାଉଛି, ଯେଉଁଥିରେ ପ୍ରତିଟି ଦେଶକୁ ନିଜର ମହାକାଶ ଆବର୍ଜନା ପାଇଁ ଦାୟୀ ରହିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଆମର ଗର୍ବ 'ଇସ୍ରୋ' (ISRO) ମଧ୍ୟ 'ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ ନେତ୍ର' (Project NETRA) ଜରିଆରେ ମହାକାଶ ଆବର୍ଜନା ଉପରେ ନଜର ରଖୁଛି ଏବଂ ସୁରକ୍ଷିତ ମହାକାଶ ଅଭିଯାନ ପାଇଁ ନିରନ୍ତର କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛି ।

ମହାକାଶ କେବଳ କିଛି ସୀମିତ ଦେଶ ବା ବୈଜ୍ଞାନିକମାନଙ୍କର ନୁହେଁ, ଏହା ସମଗ୍ର ମାନବଜାତିର ଏକ ସାଧାରଣ ଐତିହ୍ୟ । ପୃଥିବୀକୁ ପ୍ରଦୂଷିତ କରିବା ପରେ ଯଦି ଆମେ ନିଜର ସ୍ୱାର୍ଥ ଓ ବେପରୁଆ ମନୋଭାବ ଯୋଗୁଁ ମହାକାଶକୁ ମଧ୍ୟ ଅଳିଆ ଗଦା କରିଦେବା, ତେବେ ଆମର ଆସନ୍ତା ପିଢ଼ି କେବେହେଲେ ଆମକୁ କ୍ଷମା କରିବେ ନାହିଁ । ବିଜ୍ଞାନର ପ୍ରଗତି ସହ ପରିବେଶ ଓ ମହାକାଶର ସୁରକ୍ଷା ମଧ୍ୟ ସେତିକି ଜରୁରି । ସ୍କୁଲସ୍ତରରୁ ହିଁ ଆମକୁ ଏହି ବିଷୟରେ ସଚେତନ ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଆସନ୍ତୁ, ଆମେ ସମସ୍ତେ ଏକ ସ୍ୱଚ୍ଛ ପୃଥିବୀ ସହିତ ଏକ ନିର୍ମଳ ଓ ସୁରକ୍ଷିତ ମହାକାଶ ଗଠନ ପାଇଁ ସଂକଳ୍ପବଦ୍ଧ ହେବା । ■

ଜନବିଜ୍ଞାନୀ, ଭୁବନେଶ୍ୱର, ମୋ: ୯୪୩୭୦୦୩୨୮୨

ଇ-ଆବର୍ଜନା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ପରିଚାଳନା

ଆଧୁନିକ ସଭ୍ୟତାର ଅଗ୍ରଗତି ଏବଂ ବିଜ୍ଞାନ ଓ ବୈଷୟିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉତ୍କର୍ଷତା ହାସଲର ପରିଣାମରେ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଯଥେଷ୍ଟ ଉନ୍ନତି ସାଧନ ହୋଇଛି । ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ ଉପକରଣ ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ ଥିବା ପ୍ରମୁଖ କ୍ଷେତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଅଟେ ବୈଶ୍ୱିକ ଯୋଗାଯୋଗ (ସ୍ମାର୍ଟଫୋନ୍, ଟାବଲେଟ୍ ଇତ୍ୟାଦି), ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା ଉନ୍ନତି (ଏମ୍‌ଆର୍‌ଆଇ ସ୍କାନର, ଏକ୍ସ-ରେ ମେସିନ୍, ହୃଦସ୍ପନ୍ଦନ ମନିଟର), ସୂଚନା ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ (କମ୍ପ୍ୟୁଟର, ସର୍ଭର), ସ୍ୱୟଂଚାଳନ ଏବଂ ଦକ୍ଷତା ବୃଦ୍ଧି (ଶିଳ୍ପ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ସ, ସେନ୍ସର, ରୋବୋଟିକ୍ସ), ଏବଂ ଦୈନନ୍ଦିନ ସୁବିଧା (ସ୍ମାର୍ଟ ଘରୋଇ ଉପକରଣ, ମନୋରଞ୍ଜନ ପ୍ରଣାଳୀ, ପରିବହନ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ନେଟୱାର୍କ) ଇତ୍ୟାଦି । ଏସବୁ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ ଉପକରଣଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟବହାରରେ ବିଶ୍ୱ ସ୍ତରରେ ବ୍ୟାପକ ବୃଦ୍ଧି ଘଟିବା ସହିତ ସେଥି ମଧ୍ୟରୁ ଅଚଳ ଓ ଅଣ-କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ହୋଇ ଯାଉଥିବା କଠିନ ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁର ପ୍ରବାହ କ୍ରମେ ଦ୍ରୁତ ବେଗରେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଚାଲିଛି । ସାଧାରଣତଃ ଇ-ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ବା ଆବର୍ଜନା ରୂପେ ଆଖ୍ୟାୟିତ ଏସବୁ ପଦାର୍ଥ ମୋବାଇଲ୍ ଫୋନ୍, କମ୍ପ୍ୟୁଟର, ଟେଲିଭିଜନ, ରେଫ୍ରିଜେରେଟର, ପ୍ରିଣ୍ଟର ଏବଂ ବ୍ୟାଟେରୀ ଭଳି ପରିତ୍ୟକ୍ତ ବୈଦ୍ୟୁତିକ ଏବଂ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ ଉପକରଣଗୁଡ଼ିକୁ ବୁଝାଏ । ଇ-ଆବର୍ଜନାର ଅନୁପଯୁକ୍ତ ନିଷ୍କାସନ ମାନବ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିବେଶ ପ୍ରତି ଗମ୍ଭୀର ବିପଦ ସୃଷ୍ଟିର ସମ୍ଭାବନା ବହନ କରେ, କାରଣ ଏଥିରେ ସୀସା, ପାରଦ, କ୍ୟାଡ଼ମିୟମ୍ ପରି ଭାରିଧାତୁ, ବ୍ରୋମିନ୍ ଥିବା ଅଗ୍ନି ପ୍ରତିରୋଧକ ପଦାର୍ଥ ଏବଂ ପିଭିସି ଭଳି ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ରହିଥାଏ । ସମ୍ପ୍ରତି ବିଶ୍ୱବ୍ୟାପୀ ଉତ୍ପାଦିତ ଇ-ଆବର୍ଜନାର ପରିମାଣ ଏକ ଚିନ୍ତାଜନକ ହାରରେ ବୃଦ୍ଧି ପାଉଥିବାରୁ ସହନୀୟ ବିକାଶ ନିମନ୍ତେ ଏସବୁର ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ପରିଚାଳନା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ ଅଟେ ।

ଡ. ଜୟକୃଷ୍ଣ ପାଣିଗ୍ରାହୀ

ନିୟନ୍ତ୍ରଣ

ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ଉତ୍ପାଦନର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ନିମନ୍ତେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପଦକ୍ଷେପ ହେଉଛି ୩-ଆର୍ ନୀତି (ହ୍ରାସନ, ପୁନଃବ୍ୟବହାର, ପୁନଃଚକ୍ରଣ) ର ଅବଲମ୍ବନ ।

ହ୍ରାସନ

ଇ-ଆବର୍ଜନା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବାର ପ୍ରଥମ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେଉଛି ଏହାର ଉତ୍ପାଦନରେ ହ୍ରାସ ଘଟାଇବା । ଗ୍ରାହକମାନେ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ ଡିଭାଇସ୍ ବା ଉପକରଣଗୁଡ଼ିକକୁ ସଠିକ୍ ଭାବରେ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରି, ସମ୍ଭବ ହେଲେ ମରାମତି କରି ଏବଂ ଅନାବଶ୍ୟକ ଉନ୍ନତିକରଣକୁ ଏଡ଼ାଇ ସେସବୁର ଜୀବନ ଅବଧିକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିପାରିବେ । ଦୀର୍ଘସ୍ଥାୟୀ, ଶକ୍ତି-ଦକ୍ଷ ଏବଂ ମରାମତିଯୋଗ୍ୟ ଉତ୍ପାଦ କ୍ରୟ କରିବା ଦ୍ୱାରା ପରିତ୍ୟକ୍ତ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ସର ପରିମାଣ ହ୍ରାସ କରିବା ମଧ୍ୟ ସମ୍ଭବପର ହେବ । ଉପକରଣ ନିର୍ମାତାମାନେ ମରାମତି, ଉନ୍ନତିକରଣ ଏବଂ ପୁନଃଚକ୍ରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଏସବୁ ଦିଗରୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଉତ୍ପାଦ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଯୋଗଦାନ କରିପାରିବେ ।

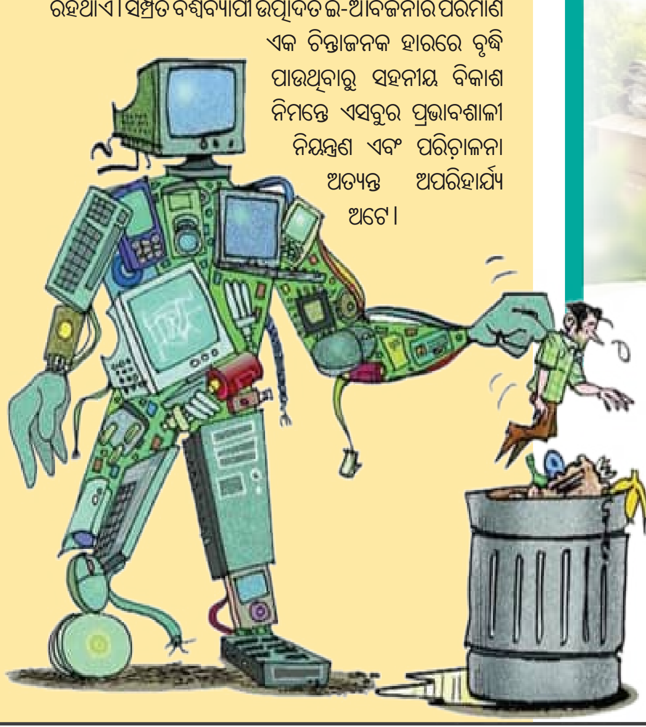

ପୁନଃବ୍ୟବହାର

ଏହା ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ଆଉ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ରଣନୀତି । ନୂତନ ମଡ଼େଲର ଉପକରଣ କିଣାଯିବା ପରେ ମଧ୍ୟ ଅନେକ ପୁରୁଣା ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ ଉପକରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ରହିଥାଏ । ପୁରୁଣା କମ୍ପ୍ୟୁଟର, ସ୍ମାର୍ଟଫୋନ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗ୍ୟାଜେଟଗୁଡ଼ିକକୁ ଦାନ କିମ୍ବା ବିକ୍ରୟ କରିବା ଦ୍ୱାରା ସେଗୁଡ଼ିକକୁ ନଷ୍ଟ କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରିବ । ବ୍ୟବହୃତ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ସକୁ ମରାମତି, ପୁନଃନିର୍ମାଣ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ କରି ବ୍ୟବହାର କରିବା ମଧ୍ୟ ମୂଲ୍ୟବାନ ସମ୍ବଳ ସଂରକ୍ଷଣ ଏବଂ ଅପଚୟ ହ୍ରାସ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ ।

ପୁନଃଚକ୍ରଣ

ଇ-ଆବର୍ଜନା ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ପୁନଃଚକ୍ରଣ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରେ । ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ ଉତ୍ପାଦଗୁଡ଼ିକରେ ସୁନା, ରୁପା, ତମ୍ବା, ଆଲୁମିନିୟମ୍ ଏବଂ ବିରଳ ମୃତ୍ତିକା ଧାତୁ ଭଳି ମୂଲ୍ୟବାନ ସାମଗ୍ରୀ ରହିଥାଏ, ଯାହାକୁ ପୁନରୁଦ୍ଧାର ଏବଂ ପୁନଃବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରିବ । ବିଶେଷ କେନ୍ଦ୍ରମାନଙ୍କରେ ଉପଯୁକ୍ତ ପୁନଃଚକ୍ରଣ ପଦ୍ଧତିରେ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ ଉପାଦାନସବୁର ସଂଗ୍ରହ, ଭାଙ୍ଗିବା, ସଜାଡ଼ିବା ଏବଂ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ସୁରକ୍ଷିତ ପୁନଃଚକ୍ରଣରେ ନୂତନ କଞ୍ଚାମାଲ ନିମନ୍ତେ ଖଣିର ଆବଶ୍ୟକତା ହ୍ରାସ ପାଇବା ସହିତ ବିପଦପୂର୍ଣ୍ଣ ରାସାୟନିକ ପଦାର୍ଥଗୁଡ଼ିକକୁ ମୃତ୍ତିକା, ବାୟୁ ଏବଂ ଜଳକୁ ଦୂଷିତ କରିବାରୁ ରୋକାଯାଏ ।

ପରିଚାଳନା

ଆଇନ୍ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା

ଇ-ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବାରେ ସରକାରଙ୍କର ଭୂମିକା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । ଅନେକ ରାଷ୍ଟ୍ର ଏପରି ଆଇନ୍ ପ୍ରଣୟନ କରିଛନ୍ତି ଯାହା ଦ୍ୱାରା ନିର୍ମାତାମାନେ ବ୍ୟବହାର ପରେ ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ପାଦ ସଂଗ୍ରହ ଏବଂ ପୁନଃଚକ୍ରଣ ନିମନ୍ତେ ଦାୟିତ୍ୱ ନେବାକୁ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ । ଭାରତରେ ୨୦୨୩ ମସିହାରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିବା ଇ-ଆବର୍ଜନା (ପରିଚାଳନା) ନିୟମ ଏହାକୁ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ କରେ ଓ ବିସ୍ତାରିତ ଉତ୍ପାଦକ ଦାୟିତ୍ୱ (ଇପିଆର୍) କୁହାଯାଉଥିବା ଏହି ନୀତି ପରିବେଶ ଅନୁକୂଳ ଉତ୍ପାଦ ପ୍ରସ୍ତୁତି ଏବଂ ସଠିକ୍ ନିଷ୍କାସନ ଅଭ୍ୟାସକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରେ । ସରକାରମାନେ ମଧ୍ୟ ଅଧିକୃତ ସଂଗ୍ରହ କେନ୍ଦ୍ର ସ୍ଥାପନ କରିବା, ଅନୌପଚାରିକ ପୁନଃଚକ୍ରଣ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ଏବଂ ସୁରକ୍ଷିତ ଇ-ଆବର୍ଜନା ନିଷ୍କାସନ ବିଷୟରେ ସଚେତନତା ଅଭିଯାନକୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଜନସଚେତନତା ଏବଂ ଶିକ୍ଷା

ଅନେକ ଲୋକ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ ଆବର୍ଜନାକୁ ଘରୋଇ ଆବର୍ଜନା ସହିତ ବର୍ଜନ କରିବାର କ୍ଷତିକାରକ ପ୍ରଭାବ ବିଷୟରେ ଅଜ୍ଞ । ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ, ସାମାଜିକ ସଂଗଠନ ଏବଂ ଗଣମାଧ୍ୟମମାନେ ହ୍ରାସନ, ପୁନଃବ୍ୟବହାର ଏବଂ ପୁନଃଚକ୍ରଣ (୩-ଆର୍) ନୀତିକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରି ଦାୟିତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଗ୍ରାହକ ଆଚରଣକୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିପାରିବେ । ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ ଏବଂ କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ଇ-ଆବର୍ଜନା ସଂଗ୍ରହ ଅଭିଯାନ ଆୟୋଜନ କରି ପରିତ୍ୟକ୍ତ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ସଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରମାଣିତ ପୁନଃଚକ୍ରଣ କେନ୍ଦ୍ରରେ ପହଞ୍ଚାଇ ପାରିବେ ।

ବ୍ୟବସାୟ ଏବଂ ଶିଳ୍ପ

ଏମାନେ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ ଉପକରଣ ସମୂହର ସବିଶେଷ ତାଲିକା ବଜାୟ ରଖିବା, ଦାୟିତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ସିଷ୍ଟମଗୁଡ଼ିକୁ ଉନ୍ନତ କରିବା ଏବଂ ପ୍ରାଧିକୃତ ପୁନଃଚକ୍ରଣକାରୀମାନଙ୍କ ସହିତ ସହଭାଗୀତା କରି ଦୀର୍ଘସ୍ଥାୟୀ ଅଭ୍ୟାସଗୁଡ଼ିକକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ ଉପକରଣଗୁଡ଼ିକକୁ ପୁନଃଚକ୍ରଣ କିମ୍ବା ଦାନ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ସମ୍ବେଦନଶୀଳ ସୂଚନାକୁ ସଠିକ୍ ଭାବରେ ଲିଭାଇ ଡାଟା ସୁରକ୍ଷା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଯିବା ବାଞ୍ଛନୀୟ ।

ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟାର ଦ୍ରୁତ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ଗ୍ରାହକ ଚାହିଦା ବୃଦ୍ଧିର ପରିଣାମରେ ଇ-ଆବର୍ଜନା ସମ୍ପ୍ରତି ଏକ ପ୍ରମୁଖ ପରିବେଶୀୟ ଆହ୍ୱାନ ପାଲଟିଛି । ଉପଯୁକ୍ତ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ପରିଚାଳନା ନିମନ୍ତେ ବ୍ୟବହାରକାରୀ, ନିର୍ମାତା, ବ୍ୟବସାୟ ଏବଂ ସରକାରଙ୍କ ମିଳିତ ପ୍ରୟାସ ଏକାନ୍ତ ବାଞ୍ଛନୀୟ । ବ୍ୟବହାର ହ୍ରାସ କରି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଉପକରଣଗୁଡ଼ିକୁ ପୁନଃବ୍ୟବହାର, ଦାୟିତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ପୁନଃଚକ୍ରଣ ଏବଂ ପରିବେଶଗତ ନିୟମ ପାଳନ କରି ସମାଜ ଇ-ଆବର୍ଜନାର କ୍ଷତିକାରକ ପ୍ରଭାବକୁ ହ୍ରାସ ଏବଂ ଆଗାମୀ ପିଢ଼ି ନିମନ୍ତେ ଏକ ସ୍ୱଚ୍ଛ, ସୁସ୍ଥ ଏବଂ ନିରନ୍ତର ଭବିଷ୍ୟତ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ହେବ । ■

କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ସଭାପତି, ଓଡ଼ିଶା ପରିବେଶ ସମିତି, ଭୁବନେଶ୍ୱର,
ମୋ: ୯୪୩୭୦୭ ୭୧୦୦

ନୀତି ଅନୀତି ରାଜନୀତି

ଶ୍ରୀବିଦୂର

ଆଳୁ ଖୋଲୁଖୋଲୁ ମହାଦେବ

ଗଲା ଦି ସନ ହେଲା ତିରୋଟ ସମୟରେ ଆଳୁ ଦର ୪୦ ଯାଏ ପହଞ୍ଚିଥିଲା । ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ ଆଳୁ ମନ୍ତ୍ରୀ ରୂପେ ଖ୍ୟାତ ଆମ ଯୋଗାଣ ମନ୍ତ୍ରୀ ବାବୁ କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ପାତ୍ର ଆଳୁ ଦର କମାଇବାକୁ ଢେର କସରତ କଲେ ବି କିଛି ଫଳ ମିଳିଲା ନାହିଁ । ଦିଲ୍ଲୀରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶରୁ ଆଳୁ ଆମଦାନୀ ଚେଷ୍ଟା ବି ବୃଥା ଗଲା । ଓଡ଼ିଶା ମୁହାଁ ଆଳୁ ଭର୍ତ୍ତି ରେଳ ଉତ୍ତରପ୍ରଦେଶର କେଉଁ ଗୋଟେ ଷ୍ଟେସନରେ ଆଜିଯାଏ ଠିଆ ହୋଇଛି, ସେହି ରେଳ ରାଜ୍ୟରେ କେବେ ପହଞ୍ଚିବ ତାହା କାହାକୁ ଜଣା ନାହିଁ । ଏବେ ବଜାରରେ ଆଳୁ କିଲୋ ସତର ବା ଅଠର ଟଙ୍କାରେ ବିକ୍ରି ହେଉଛି; କେଉଁଠି ପୁଣି ତିନି କିଲୋକୁ ପଚାଶ ଟଙ୍କା । ମାତ୍ର ଏହି ସମୟରେ ଆଳୁ ଆଲୋଚନା ପାଇଁ ପାତ୍ରବାବୁ କାହିଁକି କଲକତା ଗଲେ, ତାହା ଅନେକଙ୍କ ମଗଜରେ ପଶୁନାହିଁ । ପୂର୍ବରୁ ସିନା ଦିଦିଙ୍କ ମନ୍ତ୍ରୀମାନେ କୃଷ୍ଣବାବୁଙ୍କୁ ବାସୀରେ ପଚାରୁ ନ ଥିଲେ, ମାତ୍ର ଏବର କଥା ଅଲଗା । ଏଠିକା ପରି ସେଠି ବି ଗେରୁ ସରକାର । ପୂର୍ବ ପରି ଆଉ ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗ ଆମ ଆଳୁ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଅଗମ୍ୟ ନାହିଁ, ଆତିଥ୍ୟ ମିଳିବାରେ ବି ସମସ୍ୟା ନାହିଁ । ତେଣୁ ଆଗକୁ ତିରୋଟ ସମୟରେ ରାଜ୍ୟରେ ଯେମିତି ଆଳୁ ସମସ୍ୟା ସୃଷ୍ଟି ନ ହୁଏ, ସେଥିପାଇଁ ଏବେଠାରୁ କୃଷ୍ଣବାବୁ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିବାକୁ ଅନେକ ଭଲ ଅର୍ଥରେ ଗ୍ରହଣ କରୁଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ନିନ୍ଦୁକମାନଙ୍କ ମୁହଁରେ କିଏ ହାତ ଦେବ? ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗ ଗସ୍ତ ପଛରେ ଯେଉଁ ରହସ୍ୟ ଥିବା କଥା ସେମାନେ କହୁଛନ୍ତି, ସେଇଟା ଆମେ ବିଶ୍ୱାସ କରିପାରୁ ନାହୁଁ । ତା' ଛଡ଼ା ତିରୋଟ କାଳ କଥା କିଏ ଦେଖିଛି? ସେତେବେଳକୁ ଯଦି ଦିଲ୍ଲୀ ଚିଠାରୁ ଯଦି ନାଁ କଟି ଯାଇଥିବ, ତେବେ ? ■

ଅଲୋଡ଼ା ହେଉଛନ୍ତି ଜଗନ୍ନାଥ

ସରକାର ବଦଳିବା ପରେ ରାଜଧାନୀର ପଦ୍ମ ଦଳିଆ ସାନ କର୍ମୀ ବି ନିଜକୁ ଜଣେ ଜଣେ ନେତା ଭାବୁଛନ୍ତି । ହେଲେ ବିଧାନସଭା କ୍ଷେତ୍ରରେ କର୍ମୀମାନଙ୍କ ଭିତରେ ପତିଆରା ରଖିଥିବା ବାବୁ ଓ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ କଥା ହେଲା ଭିନ୍ନ । ଉଭୟ ନିଜନିଜ ସୌରମଣ୍ଡଳରେ କ୍ଷେତ୍ରାଧିପତି ଓ ସେମାନଙ୍କ ଚାରିପଟେ ଅନୁଗତ ଗ୍ରହ ଉପଗ୍ରହମାନେ ନିଜନିଜ କକ୍ଷପଥରେ ନିଜନିଜ ମଣ୍ଡଳାଧିପତିଙ୍କୁ ପ୍ରଦକ୍ଷିଣ କରିଥାଆନ୍ତି । ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ ସାଂସଦ ଷଡ଼ଙ୍ଗୀ ମ୍ୟାଡାମ୍ ସଂସଦୀୟ କ୍ଷେତ୍ରର ଅଲଗା କିସମର ନେତା ଓ ତାଙ୍କ ସୌରମଣ୍ଡଳ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭିନ୍ନ । ମାତ୍ର ଗଲା ନିର୍ବାଚନ ପରେ ରାଜଧାନୀର ଦୁଇ ନେତା ବାବୁ ଓ ଜଗନ୍ନାଥ କୁଆଡ଼େ ସାଂସଦଙ୍କ ସୌରମଣ୍ଡଳରୁ କକ୍ଷଚ୍ୟୁତ ହୋଇ ଯାଇଛନ୍ତି ବୋଲି ଅନେକ କହୁଛନ୍ତି । ମଝିରେ ମଝିରେ ବାବୁ ସିଂହ ଯଦିଓ ସାଂସଦଙ୍କ ସହ ଦିଶୁଛନ୍ତି, ମାତ୍ର ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ କେବେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁନାହିଁ । । ବିଏମ୍‌ସି କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଘଟିଥିବା ଘଟଣାରେ ସାଂସଦ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ପ୍ରତି ଯେପରି ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଦେଖାଇଲେ, ତାହା କୁଆଡ଼େ ତାଙ୍କୁ ଆହତ କରିଛି ବୋଲି ତାଙ୍କ ସମର୍ଥକ ଓ ଅନୁଗତମାନେ କହୁଥିବା ଆମ କାନରେ ବାଜିଛି । ମାତ୍ର ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ନିଷ୍କ୍ରିୟ କରିବା ଲାଗି ସାଂସଦ କୁଆଡ଼େ ରୁଦ୍ର ନାମକ ଆଉ ଏକ ଅସ୍ତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଥିବା ବି ଚର୍ଚ୍ଚା ଅନେକଙ୍କୁ ବିସ୍ମିତ କରିଛି । ଦୁଇ ଚାରିଦିନ ତଳେ ରସୁଲଗଡ଼ ଅଞ୍ଚଳରେ କଥିତ ଆକାଶ ପଥ ଶିଳାନ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ବି ତାହାର ଝଲକ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଛି । ବିଧାୟକ ବାବୁ ଓ ବିଧାୟକ ପ୍ରାର୍ଥୀ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ଅନୁପସ୍ଥିତି ସାଙ୍ଗକୁ ବାମପଟେ ପ୍ରିୟଦର୍ଶୀ, ଡାହାଣ ପଟେ ନବାଗତ ରୁଦ୍ରଙ୍କୁ ନେଇ ମ୍ୟାଡାମଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଦେଖିଥିବା ଲୋକମାନେ ଆଗାମୀ ଦିନରେ ରାଜଧାନୀ ରାଜନୀତିକୁ ପୁରା ଅନିଶା କରିଛନ୍ତି । ■

ଗୁମର ଖୋଲିଲେ ପଦ୍ମଲୋଚନ

ଏକ ସମୟରେ ଦାମ୍ପତ୍ୟ ଜୀବନରେ ଛାଡ଼ପତ୍ର, ରାଜନୀତିରେ ଦଳବଦଳକୁ ଲୋକମାନେ ଘୃଣା ଚକ୍ଷୁରେ ଦେଖୁଥିଲେ । ଅଜିକାଲି ଉଭୟ ଘଟଣା ଅତି ସାଧାରଣ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ପରିଣତ ହେଲାଣି । ପୂର୍ବରୁ ବିରୋଧୀ ଦଳର ନେତାମାନେ ଶାସକଦଳ ମୁହାଁ ହେଉଥିଲେ, ଏବେ ବି ସେହି ଧାରାରେ କିଛି ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆସିନାହିଁ । ମାତ୍ର ଏବେ ଯେଉଁ ବିଲକ୍ଷଣଟି ଦେଖା ଦେଇଛି, ତାହା ପୂର୍ବରୁ କେବେ ଦେଖାଯାଇ ନ ଥିଲା । ଅନ୍ୟ ଶିବିରରୁ ଆସି ପଦ୍ମ ଶିବିରରେ ଗେରୁଆ ଟୋପି ପିନ୍ଧିଥିବା ନେତାଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଏବେ କେମିତି ଅଛି, ସେ କଥା ବଖାଣିବା ଆମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନୁହେଁ । ମାତ୍ର ସିମୁଳିଆ ପଦୁ ଭାଇନା ଓରଫ୍ ବିଧାୟକ ପଦ୍ମଲୋଚନ ପଦୁଅଁ ପୋଖରୀରେ ଡୁବ ମାରୁଥିବା ନୂଆ ନେତାଙ୍କ ମୁହଁରେ ଯେଉଁ ଇମ୍ପୋର୍ଟେଡ଼୍ ଆଲକାତାରା ମାରିଛନ୍ତି; ତାହା ସହଜରେ ଛାଡ଼ିବା ପରି ଲାଗୁନାହିଁ । ସତୁରୀ ଲକ୍ଷ ଲେଖାଏଁ କିଏ କାହାକୁ କାହିଁକି ଦେଲା ସେ କଥା ଆମ ମଗଜରେ ପଶୁନାହିଁ । ଇଆଡ଼େ ଭଦ୍ରକିଆ ଆଉ ସିମୂଳିଆ ନେତାମାନେ କିରାସିନି, ତାରପିନ୍, ପେଟ୍ରୋଲ ମାରି ଆଲକାତରା ଛଡ଼ାଇବାକୁ ଯେତେ ଉଦ୍ୟମ କଲେ ବି ତାହା ଛାଡ଼ିବାର ନା ଧରୁନାହିଁ । ବର୍ଷବର୍ଷ ଧରି ସଂଗଠନ ପାଇଁ କାମ କରୁଥିବା ନେତା ଓ କର୍ମୀଙ୍କୁ କୋଣଠେସା କରି ଦୀର୍ଘଦିନ ଧରି ବିରୋଧୀ ଶିବିରରେ ଥିବା ନେତାଙ୍କୁ ନାଲି କାର୍ପେଟ ବିଛାଇ ଆଦର କରିବାର ପରିଣତି କ'ଣ ହୋଇପାରେ, ତାହା ବୋଧହୁଏ ପାକଳ ରାଜନୀତିଆଙ୍କୁ ଅଜଣା ନାହିଁ । ମାତ୍ର ପଦ୍ମଲୋଚନଙ୍କ ମନ୍ତବ୍ୟ ତୁଣ୍ଡ ନ ଖୋଲି ନିରବ ରହିଥିବା ଅନେକ ପଦ୍ମଦଳିଆ ନେତାଙ୍କର ମନ୍ତବ୍ୟ ବୋଲି କୁହାଯାଉଥିବା କଥା ଯଦି ସତ୍ୟ ହୋଇଥାଏ, ତେବେ ତ ଭୟଙ୍କର । ■

ମାଗି କଇଲାଣ, ଯାଚି ଓଳଗି

ରାଜନୀତିରେ ଯେଉଁ ଦୁଇଟି ଶବ୍ଦ ନେତାମାନେ ସବୁଠୁ ଅଧିକ ଥର ଉଚ୍ଚାରଣ କରିଥାଆନ୍ତି ; ତାହା ହେଉଛି ଆଦର୍ଶ ଓ ଆନୁଗତ୍ୟ । ମାତ୍ର ଆଜିକାଲି ଅଧିକାଂଶ ନେତାଙ୍କ ପାଖରେ ଏହି ଦୁଇଟି ପ୍ରସଙ୍ଗ ଭିନ୍ନ ଅନ୍ୟ ସବୁ କିଛି ଦେଖାଯାଇଥାଏ । ଯେଉଁମାନଙ୍କ ଉପରେ ଦଳ ଅଧିକ ଭରସା ଓ ବିଶ୍ୱାସ କରିଥାଏ; ସେଇମାନେ ଦଳ ପ୍ରତି ବିଶ୍ୱାସଘାତକତା କରିବା ଓ ଦଳପତିଙ୍କ ପିଠିରେ ଛୁରି ଭୂଷିବା ପାଇଁ ସବୁଠୁ ଆଗରେ ଥିବା ବି ଦେଖାଯାଏ । ଗଲା ରାଜ୍ୟସଭା ନିର୍ବାଚନ ସମୟରେ ଘଟିଥିବା ଘଟଣାଗୁଡ଼ିକୁ ଟିକିଏ ନିରେଖି ଦେଖିଲେ, କେଉଁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏହା କୁହାଯାଉଛି; ତାହା ସମ୍ଭବତଃ କାହାରିକୁ ଅବୁଝା ରହିବ ନାହିଁ । ରାଜନୀତିରେ ପରସ୍ପର ବିରୋଧୀ ଭାବରେ ପରିଚିତ ଲୋକମାନେ କୋଳାକୋଳି ହେବା ଆହୁରି ବିଡ଼ମ୍ବନା । ଶଙ୍ଖ ଦଳରେ ଥିବା ସମୟରେ ଦେବାଶିଷ ସାମନ୍ତରାୟ ଓ ପ୍ରଭାତ ବିଶ୍ୱାଳ ପରସ୍ପରକୁ ଅତି କଟୁ ଶବ୍ଦରେ ସମାଲୋଚନା କରୁଥିବା ଆମେ ଦେଖିଛୁ; ମାତ୍ର ଏବେ ପରିସ୍ଥିତି ଭିନ୍ନ । ପଦ୍ମ ଦଳରେ ଦେବାଶିଷଙ୍କ ଯୋଗଦାନ ପରେ ପ୍ରଭାତ ବି ପଦ୍ମ ଦଳରେ ଯୋଗ ଦେବାକୁ କୁଆଡ଼େ ଗୋଡ଼ ଟେକି ବସିଛନ୍ତି । ଏପରିକି କେଉଁଠି ଓ କାହା ଉପସ୍ଥିତିରେ ପଦ୍ମ ଦଳରେ ଯୋଗଦେବେ ସେଥିପାଇଁ ଉତ୍ସାହୀ ପ୍ରଭାତ ଏଣ୍ଡ କୋଃ ଦେବାଶିଷଙ୍କଠାରୁ ପରାମର୍ଶ ବି ଲୋଡ଼ିଥିବା ରାଜାବଗିଚା କୋଠିରେ ଚର୍ଚ୍ଚା ହେଉଥିବା ବି ଶୁଣିବାକୁ ମିଳୁଛି । ହେଲେ ପ୍ରଭାତଙ୍କୁ ନେଇ ପଦ୍ମ ଦଳରେ କୁଆଡ଼େ ଆଦୌ ଉତ୍ସାହ ନାହିଁ । କିଏ ଆସିଲେ କେତେ, ନ ଆସିଲେ କେତେ? କଥାରେ ଅଛି ପରା- ମାଗି କଇଲାଣ, ଯାଚି ଓଳଗି । ■

ଏହା ଏକ ବ୍ୟଙ୍ଗାତ୍ମକ ଆଲେଖ୍ୟ । ଏହାଦ୍ୱାରା କାହାର ସମ୍ମାନହାନି କରିବା ଆମ୍ଭର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନୁହେଁ । ସାମ୍ପ୍ରତିକ ରାଜନୈତିକ ସ୍ଥିତିକୁ ମନୋରଞ୍ଜନ ଶୈଳୀରେ ପାଠକଙ୍କ ସାମ୍ନାକୁ ଆଣିବା ଏହାର ଏକମାତ୍ର ଲକ୍ଷ୍ୟ ।

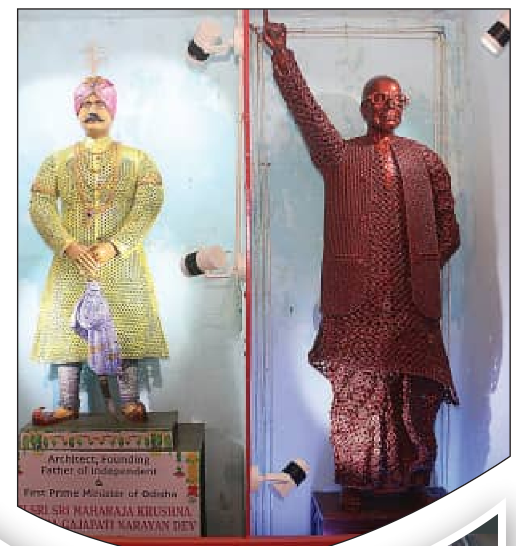

ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁରୁ ଆକର୍ଷଣୀୟ କଳାକୃତି

ଦିନକୁ ଦିନ ଇ-ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ସମସ୍ୟା ସୃଷ୍ଟି କରିବାରେ ଲାଗିଛି । ଯେଉଁ ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁଗୁଡ଼ିକ ନଷ୍ଟ ହେଉ ନାହିଁ ବା ପୁନଃଚକ୍ରଣ କରାଯାଇପାରୁ ନାହିଁ ତାହା ପରିବେଶ ପାଇଁ ଅତ୍ୟନ୍ତ କ୍ଷତିକାରକ । କେବଳ ଇ-ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ନୁହେଁ ଘରର ଅଦରକାରୀ ବସ୍ତୁ ଓ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇସାରିଥିବା ଜିନିଷକୁ ଆମେ ଫୋପାଡ଼ି ବା ନଷ୍ଟ କରି ଦେଇଥାଉ । ଅନେକ ସମୟରେ କେତେକ କଠିନ ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ନଷ୍ଟ ହୋଇ ନଥାଏ । ଫଳରେ ଏହା ମାଟି, ଜଳ ଓ ପବନକୁ ପ୍ରଦୂଷିତ କରିଥାଏ । ତେବେ ଅନେକ ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁକୁ ନେଇ ସୁନ୍ଦର ସୁନ୍ଦର ଆକର୍ଷଣୀୟ କଳାକୃତି ତିଆରି କରାଯାଇପାରେ, ତାହା ଆଖିରେ ନ ଦେଖିଲେ ବିଶ୍ୱାସ କରି ହୁଏ ନାହିଁ । ନଷ୍ଟରୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ କଳାକୃତି ନିର୍ମାଣରେ ବ୍ରହ୍ମପୁର ଆଇଟିଆଇର ସୁନାମ ରହିଛି । ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁକୁ ନେଇ ଆକର୍ଷଣୀୟ କଳାକୃତି ତିଆରି କରି ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରିପାରିଛନ୍ତି ବ୍ରହ୍ମପୁର ଆଇଟିଆଇର ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ।

କ୍ଷୀରସିନ୍ଧୁ ମହାନ୍ତି, ବ୍ରହ୍ମପୁର

ନଷ୍ଟ ଦ୍ରବ୍ୟ ପାଉଛି ନୂଆ ଜୀବନ

ଯେଉଁ ଜିନିଷକୁ ସାଧାରଣ ଲୋକେ ଅଦରକାରୀ ବୋଲି ଫିଙ୍ଗି ଦିଅନ୍ତି, ସେହି ନଷ୍ଟ ଦ୍ରବ୍ୟକୁ କଳ୍ପନାଶକ୍ତି, ଦକ୍ଷତା ଓ ସୃଜନଶୀଳତାର ସ୍ପର୍ଶରେ ଅନନ୍ୟ କଳାକୃତିରେ ପରିଣତ କରି ବିଶ୍ୱସ୍ତରରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପରିଚୟ ସୃଷ୍ଟି କରିଛି ବ୍ରହ୍ମପୁର ଶିଳ୍ପ ତାଲିମ ଅନୁଷ୍ଠାନ (ଆଇଟିଆଇ) । 'ନଷ୍ଟରୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ' ଧାରଣାକୁ ବାସ୍ତବ ରୂପ ଦେଇ ଏହି ଅନୁଷ୍ଠାନ କେବଳ କଳା ସୃଷ୍ଟି କରୁନାହିଁ, ବରଂ ପରିବେଶ ସୁରକ୍ଷା ଓ ସୃଜନଶୀଳ ଶିକ୍ଷାର ଏକ ଅନନ୍ୟ ବାର୍ତ୍ତା ମଧ୍ୟ ଦେଉଛି । ଇ-ଆର୍ବଜନା, ସ୍କ୍ରାପ୍ ଓ ବିଭିନ୍ନ ନଷ୍ଟ ଦ୍ରବ୍ୟରେ ନିର୍ମିତ ଅସଂଖ୍ୟ କଳାକୃତି ଆଜି ଆଇଟିଆଇ ପରିସରକୁ ଏକ ସୁନ୍ଦର ପାର୍କର ରୂପ ଦେଇଛି । ଏଠାରେ ସ୍କ୍ରାପ୍ ଓ ଇ-ଆବର୍ଜନାରେ ନିର୍ମିତ ଉଡ଼ାଜାହାଜ, ହକି ଷ୍ଟିକ୍, ସ୍କ୍ରାପ୍ ମ୍ୟାନ, ବିଜୁବାବୁ ଓ ପାରଳା ମହାରାଜାଙ୍କ ପ୍ରତିକୃତି, ନବ ଅବତାର, ସୋଲାର୍ ଟ୍ରି, ହ୍ୟାଙ୍ଗିଂ କାର୍, ମାଛ, ଜେବ୍ରା, ଗିଟାର୍, ଗଣେଶଙ୍କ ପ୍ରତିକୃତି ସମେତ ବିଭିନ୍ନ ମୂର୍ତ୍ତି ଓ ପ୍ରତିକୃତି ଦର୍ଶକଙ୍କୁ ଆକର୍ଷିତ କରୁଛି । ଏହି ସମସ୍ତ କଳାକୃତି ଦେଖିଲେ ବିଶ୍ୱାସ କରି ହୁଏନା ଯେ, ଏଗୁଡ଼ିକ କେବେ ଅଦରକାରୀ ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ଥିଲା । ବ୍ରହ୍ମପୁର ଆଇଟିଆଇର ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ସୃଜନଶୀଳ ହାତର ସ୍ପର୍ଶରେ ନଷ୍ଟ ଦ୍ରବ୍ୟ ପାଉଛି ନୂଆ ଜୀବନ ।

ଆକର୍ଷିତ କରୁଛି ସ୍କ୍ରାପ୍ ମ୍ୟୁଜିୟମ୍

ନଷ୍ଟ ଦ୍ରବ୍ୟରୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ କଳାକୃତି ନିର୍ମାଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବ୍ରହ୍ମପୁର ଆଇଟିଆଇ ଦେଶର ଅନ୍ୟତମ ସଫଳ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଭାବେ ପରିଚିତ । ଏହି ସଫଳତା ପାଇଁ ଅନୁଷ୍ଠାନ ସମ୍ମାନଜନକ ସ୍କୋଚ୍ ଆୱାର୍ଡ ଲାଭ କରିଛି । କେବଳ ଗୋଟିଏ ନୁହେଁ, ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏକାଧିକ ସମ୍ମାନର ଅଧିକାରୀ ହୋଇଛି । ସ୍କ୍ରାପ୍‌ରୁ ବିଭିନ୍ନ କଳାକୃତି ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଗୋଲ୍ଡ ମେଡାଲ୍ ମିଳିଥିବା ବେଳେ କରୋନା ସମୟରେ ଅଭିନବ ଉପାୟରେ ସହଯୋଗର ହାତ ବଢ଼ାଇବା ଏବଂ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ନିଯୁକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ଦୁଇଟି ଆୱାର୍ଡ ମିଳିଛି । ବ୍ରହ୍ମପୁର ଆଇଟିଆଇ ପରିସରରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ୫ଟି ସ୍କ୍ରାପ ମ୍ୟୁଜିୟମ ରହିଛି । ଏହି ମ୍ୟୁଜିୟମଗୁଡ଼ିକରେ ନଷ୍ଟ ଦ୍ରବ୍ୟରୁ ନିର୍ମିତ କଳାକୃତି ସ୍ଥାନ ପାଇଛି । ଅଟୋ ମୋବାଇଲ୍ ସ୍କ୍ରାପ, ଇ-ଆର୍ବଜନା, ଟାୟାର୍ ସ୍କ୍ରାପ୍, ଗ୍ରାସ ସ୍କ୍ରାପ୍ ଏବଂ ପ୍ଲମ୍ବି ସ୍କ୍ରାପ୍ ମ୍ୟୁଜିୟମରେ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ହାତରେ ତିଆରି ଅଭିନବ କଳାକୃତି ସଂରକ୍ଷିତ ହୋଇ ରହିଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଦର୍ଶକଙ୍କୁ ଆକର୍ଷିତ କରୁଛି ସ୍କ୍ରାପ୍ ମ୍ୟୁଜିୟମ୍‌ର କଳାକୃତି ।

ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କ ସୃଜନଶୀଳ ପ୍ରତିଭାର କମାଲ

ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ନିର୍ମାଣ କରୁଥିବା କଳାକୃତି ଓ ପ୍ରତିକୃତିକୁ ବ୍ରହ୍ମପୁର ଆଇଟିଆଇ ପରିସରରେ ରଖାଯାଇଛି । କେବଳ କଳାକୃତି ନୁହେଁ, ନଷ୍ଟ ଦ୍ରବ୍ୟରୁ ଫ୍ୟାଶନ ଜଗତରେ ମଧ୍ୟ ନୂଆ ଅଧ୍ୟାୟ ରଚିଛନ୍ତି ଆଇଟିଆଇର ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ । ବିଭିନ୍ନ ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁରେ ସେମାନେ ଆକର୍ଷଣୀୟ ଡ୍ରେସ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଛନ୍ତି । ଏହି ଡ୍ରେସ୍ ଅନେକ ଫ୍ୟାଶନ ଶୋ'ରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇ ପ୍ରଶଂସା ସାଉଁଟିଛି । ଅଦରକାରୀ ବସ୍ତୁକୁ ଅମୂଲ୍ୟ ସମ୍ପଦରେ ପରିଣତ କରିବାର ଏହି ଅଭିଯାନ କେବଳ ବ୍ରହ୍ମପୁର ଆଇଟିଆଇର ସଫଳତାର କାହାଣୀ ନୁହେଁ, ବରଂ ସୃଜନଶୀଳତା, ପରିବେଶ ସଚେତନତା ଓ ଯୁବ ପ୍ରତିଭାର ଏକ ଜୀବନ୍ତ ଉଦାହରଣ । ଯେଉଁଠି ଅନ୍ୟମାନେ ନଷ୍ଟ ଦେଖନ୍ତି, ସେଠାରେ ବ୍ରହ୍ମପୁର ଆଇଟିଆଇ ଦେଖୁଛି ସମ୍ଭାବନାର ଏକ ନୂଆ ଦୁନିଆ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ ଏହା କିଛି ମାତ୍ରରେ ଧିମେଇ ଯାଇଛି ମଧ୍ୟ ।

ଇ-ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ବିଭିନ୍ନ ଅଦରକାରୀ ସାମଗ୍ରୀକୁ ନେଇ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ଆକର୍ଷଣୀୟ କଳାକୃତି ତିଆରି କରି ବ୍ରହ୍ମପୁର ସରକାରୀ ଶିଳ୍ପ ତାଲିମ ଅନୁଷ୍ଠାନର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ବୃଦ୍ଧି କରିପାରିଛନ୍ତି । ସଂପ୍ରତି ଏହି ଅନୁଷ୍ଠାନର ଗାରିମା ବିଶ୍ୱବିଦିତ । ■

କେମିତି କଟିବ ସପ୍ତାହ

ମେଷ
ରବି, ସୋମବାରରେ ଭବିଷ୍ୟତ ପାଇଁ ବଡ଼ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ । ମଙ୍ଗଳ, ବୁଧ, ଗୁରୁବାରରେ କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରରେ ନିଜର ପ୍ରତିଭାକୁ ବିକଶିତ କରିବେ । ଶୁକ୍ର, ଶନିବାରରେ ଜୀବନରେ ଭିନ୍ନ ମୋଡ଼ ଦେଖାଦେବ । ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ଲେଖାପଢ଼ାରେ ମନୋନିବେଶ କରିବେ ।

ବୃଷ
ରବି, ସୋମବାରରେ ସନ୍ତାନସନ୍ତତିଙ୍କୁ ନେଇ ଚିନ୍ତାରେ ପଡ଼ିପାରନ୍ତି । ଧାର୍ମିକ ମନୋବୃତ୍ତି ରଖି ଗରିବଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବେ । ମଙ୍ଗଳ, ବୁଧ, ଗୁରୁବାରରେ ପରିବାରରେ ଲାଗି ରହିଥିବା ବାଦବିବାଦ ପରିସ୍ଥିତିରେ ସୁଧାର ଆସିବ । ଶୁକ୍ର, ଶନିବାରରେ ଅର୍ଥନୈତିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉନ୍ନତି କରିବେ ।

ମିଥୁନ
ରବି, ସୋମବାରରେ ସମୟ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅନୁକୂଳ ରହିବ । ସଙ୍ଗୀତ କଳା ପ୍ରତି ରୁଚି ବଢ଼ିବ । ମଙ୍ଗଳ, ବୁଧ, ଗୁରୁବାରରେ କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରରେ ଆପଣଙ୍କ ମତାମତ ରଖିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇବେ । ଶୁକ୍ର, ଶନିବାରରେ ଦୀର୍ଘଦିନରୁ ପଡ଼ିରହିଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ ପୂରଣ ହେବ ।

କର୍କଟ
ରବି, ସୋମବାରରେ ସଂଘର୍ଷ କରି ସଫଳତା ପାଇପାନ୍ତି । ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଯୋଗ ଦେଇପାରନ୍ତି । ମଙ୍ଗଳ, ବୁଧ, ଗୁରୁବାରରେ ଅଯଥା ଝାମେଲାରୁ ନିଜକୁ ଦୂରେଇ ରଖନ୍ତୁ । ଶୁକ୍ର, ଶନିବାରରେ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ କ୍ୟାରିୟରରେ ଉନ୍ନତି କରିବେ । ଆର୍ଥିକକ୍ଷେତ୍ରରେ ପରିବାର ବର୍ଗଙ୍କ ସହଯୋଗ ପାଇବେ ।

ସିଂହ
ରବି, ସୋମବାରରେ କିଛିଟା ଉତ୍ତେଜନା ଭିତରେ କାର୍ଯ୍ୟ ତୁଲାଇବେ । ଦୂରଯାତ୍ରା କରିପାରନ୍ତି । ମଙ୍ଗଳ, ବୁଧ, ଗୁରୁବାରରେ ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅର୍ଥପ୍ରାପ୍ତି ଯୋଗ ରହିଛି । ଶୁକ୍ର, ଶନିବାରରେ ଉଚ୍ଚ ସମ୍ମାନର ଅଧିକାରୀ ହୋଇପାରନ୍ତି । ପଡ଼ୋଶୀଙ୍କ ସହ ସମ୍ପର୍କରେ ନିବିଡ଼ତା ବଢ଼ିବ ।

କନ୍ୟା
ରବି, ସୋମବାରରେ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସଫଳତା ପାଇପାରନ୍ତି । ପରିବାରରେ ଲାଗି ରହିଥିବା ସମସ୍ୟାରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇବେ । ମଙ୍ଗଳ, ବୁଧ, ଗୁରୁବାରରେ ଦେଶବିଦେଶ ଭ୍ରମଣ ଯୋଗ ରହିଛି । ଶୁକ୍ର, ଶନିବାରରେ ବ୍ୟବସାୟ ପ୍ରସାରିତ ହେବ ।

ତୁଳା
ରବି, ସୋମବାରରେ ନିଜ ବୁଦ୍ଧି ବିବେକ ଅନୁସାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ସଫଳତା ପାଇବେ । କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରରେ ଦାୟିତ୍ୱଭାର ବଢ଼ିବାକୁ ଲାଗିବ । ମଙ୍ଗଳ, ବୁଧ, ଗୁରୁବାରରେ କ୍ୟାରିୟରରେ ଉନ୍ନତି କରିବେ । ଶୁକ୍ର, ଶନିବାରରେ ନିଜ ବାକ୍ୟ ଉପରେ ସଂଯମତା ରକ୍ଷା କରନ୍ତୁ ।

ବିଛା
ରବି, ସୋମବାରରେ ଦେହ ଓ ମନ ଭଲ ରହିବ । ବେପାରରେ ମନ ମୁତାବକ ଫଳ ପାଇବେ । ମଙ୍ଗଳ, ବୁଧ, ଗୁରୁବାରରେ ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତିରେ ସ୍ୱଚ୍ଛଳତା ଦେଖାଦେବ । ଶୁକ୍ର, ଶନିବାରରେ କୋର୍ଟକଚେରୀ ମାମଲାରେ ସଫଳତା ହାସଲ କରିବେ । ଦାମ୍ପତ୍ୟ ଜୀବନରେ ମଧୁରତା ବଢ଼ିବ ।

ଧନୁ
ରବି, ସୋମବାରରେ ପରିସ୍ଥିତି ଅନୁସାରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇପାରନ୍ତି । ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ବାଟ ଖୋଜିବେ । ମଙ୍ଗଳ, ବୁଧ, ଗୁରୁବାରରେ ନିଜ ମନ କଥା କହି କଷ୍ଟ ପାଇ ପାରନ୍ତି । ଶୁକ୍ର, ଶନିବାରରେ ପରିବାରବର୍ଗଙ୍କ ସହଯୋଗ ପାଇବେ । ବ୍ୟବସାୟରେ ଲାଭାନ୍ୱିତ ହେବେ ।

ମକର
ରବି, ସୋମବାରରେ ହେଉଥିବା କାମ ବିଗିଡ଼ି ଯିବା ଦ୍ୱାରା ଚିନ୍ତିତ ରହିପାରନ୍ତି । ଗୁରୁଜନଙ୍କ ପରାମର୍ଶ ଲୋଡ଼ିବେ । ମଙ୍ଗଳ, ବୁଧ, ଗୁରୁବାରରେ ଶୁଭ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଯୋଗ ଦେଇ ଉତ୍ସାହିତ ରହିବେ । ଶୁକ୍ର, ଶନିବାରରେ ବ୍ୟବସାୟୀମାନେ ଆଶାଠାରୁ ଅଧିକ ଲାଭ ପାଇବେ ।

କୁମ୍ଭ
ରବି, ସୋମବାରରେ କୌଣସି ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ସମୟରେ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱରେ ପଡ଼ି ଯାଇପାରନ୍ତି । ମଙ୍ଗଳ, ବୁଧ, ଗୁରୁବାରରେ ନିଜକୁ ପ୍ରମାଣିତ କରିବାକୁ ଯାଇ ଅଧିକ ପରିଶ୍ରମୀ ହେବେ । ଶୁକ୍ର, ଶନିବାରରେ ପରିବାରରେ ତିକ୍ତତା ଉପୁଜିପାରେ ।

ମୀନ
ରବି, ସୋମବାରରେ ଶତ୍ରୁର କୂଟଚକ୍ରାନ୍ତର ଶିକାର ହୋଇପାରନ୍ତି । ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବାଧା ଉପୁଜିପାରେ । ମଙ୍ଗଳ, ବୁଧ, ଗୁରୁବାରରେ ପରିଶ୍ରମର ଫଳପ୍ରାପ୍ତି ହେବ । ଶୁକ୍ର, ଶନିବାରରେ କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରରେ ଉନ୍ନତି କରିବେ । ଗୁରୁଜନଙ୍କ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଅବସ୍ଥାକୁ ନେଇ ଚିନ୍ତିତ ରହିବେ । ■